БИОГРАФИЯТА

НА

МИНИСТРА БѢЛЧЕВА

И

ПРИСѪДАТА ПО УБИЙСТВОТО МУ

СЪ 25 ФОТОГРАФИИ.

ДАР

Инв № 2996/ II 929

0.80

А. СТАМЕНОВЪ

СОФИЯ
Типо-Литография Б. Зилберъ
1892.

A 37738

R892.3

91

91

95

05

ОКР. НАР. БИБЛИОТЕКА - ВАРНА
№ 2605 / 1988

КРАТКИ ЧЕРТИ

отъ

биографията на покойния Министръ Бѣлчевъ.

Покойния се е родилъ въ г. Велико-Търново и слѣдъ като свършилъ тамъ четирикласното училище, заминалъ съ най-скромни срѣдства да продължи образуванието си въ далечна чужбина, а именно въ Загребъ (Хърватско), гдѣто при лишения, на каквито рѣдко сѫ се подвъргавали други ученици, той съ отличенъ успѣхъ можалъ да свърши гимназическия курсъ и да слѣдва въ течение на една година въ философския факултетъ на университета въ сѫщия градъ. Той училъ прѣзъ всичкото това врѣме други ученици, за да може и той да бѫде ученикъ, който при всичко това смогвалъ по успѣхитѣ първъ да бѫде между другаритѣ си. Истъщенъ така, при всичката си чрезвичайна устойчивостъ, съ която не е прѣставалъ да се отличава, той трѣбваше да прѣкъсне занятията си въ университета и да се завърне въ освободената вече България, гдѣто на 1-й Юлий 1878 г. постѫпилъ на писарска служба въ управителния съвѣтъ въ градъ Севлиево, родния градъ на многолюбимата му и сега така дълбоко съкрушена и въ неисказана жалостъ потопена съпруга. Едвамъ слѣдъ два мѣсеца писарство, той билъ назначенъ бухгалтеръ въ ковчежничеството въ тоя сѫщия градъ, а на 1 Февруарий 1880 г е назначенъ секретаръ на съвѣтника по казеннитѣ дѣла въ Търновската Губерния.

Като наченѫ отъ най-ниското стѫпало на чиновничеството, той по характера си, съ какъвто се отличаваше, никога не търсеше службитѣ; той все биваше виканъ на по-голѣми длъжности, заради точното, неукоризненното и отлично службувание, та вече на 1 Априлий 1880 г. е назначенъ подначалникъ въ отдѣлението за косвеннитѣ даждия въ Министерството на Финанситѣ, а слѣдъ мѣсецъ и половина завзелъ длъжностьта първи помощникъ въ слѣтото отдѣление при сѫщото Министерство за прямитѣ и косвеннитѣ налози. Въ самото начало на 1881 г. покойния завзе упраздненото мѣсто на Директора на Статистическото Бюро; но при голѣмата си жажда да завърши висшето си образувание той не иска да се за-

Хр Бѣлчевъ

стои на тая висока длъжность, а склони да отиде като държавенъ стипендиянтъ въ Парижъ, гдѣто слѣдъ свършванието пълния курсъ на наукитѣ си въ Ecoles des sciences politique, му е било възложено и практическото изучвание данъчната система на Франция, а особенно

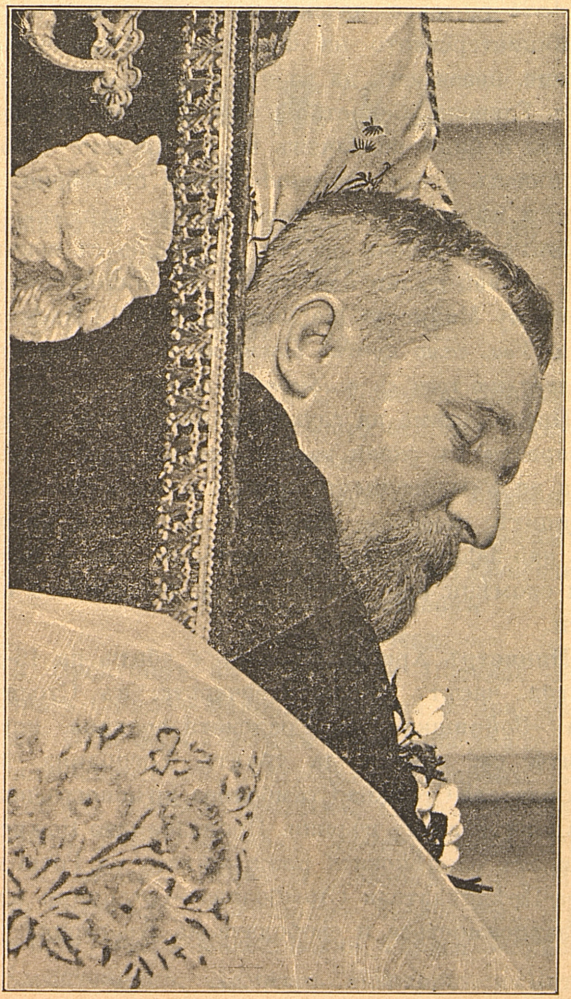

Бившии Министръ на Финанситѣ Хр. Бѣлчевъ.
† на 15 Мартъ 1891 год.

устройството на кадастра, за която цѣль е останѫлъ тамъ още една година и е билъ нарочно прѣпорѫчанъ на Френското правителство. Така солидно приготвенъ, той веднага слѣдъ завръщанието си отъ Парижъ, на 6-й Ноемврий 1884 г., завзе длъжностьта на главенъ ревизоръ при Министерството на Финанситѣ. Отличното негово служение, незакъснѣ да го прѣпорѫчи на важната длъжностъ Главенъ Секретарь при сѫщото Министерство, на която и биде назначенъ на 17 Августъ 1885 година. Испълнявалъ е тая длъжностъ така примѣрно, така неуморно и вѣщо, щото всички, които слѣдятъ вървежа на нашитѣ държавни работи, трѣбваше съ всичкото довѣрие, съ най-пълно одобрѣние да посрѣщнѫтъ назначението му Министръ на Финанситѣ на 2 Ноемврий 1890 година. *Уви, само кратко врѣме му бѣ прѣдопрѣдѣлено да дѣйствува на този си велеваженъ постъ.*

Прѣзъ врѣме на службуванието си покойния е билъ натоварванъ съ разни важни миссии, които той при високата си образованностъ и подготовка и при владѣнието на езицитѣ: френски, нѣмски и английски, винаги е можилъ най-задоволително да испълни и да си остави найдобри спомѣни при всички лица, съ които е ималъ да работи.

Министръ Христо Бѣлчевъ е убитъ на 15-й Мартъ 1891 год., часътъ около 8 вечерьта, въ Столицата, на улица «Войнишка», до Градската градина, когато злодѣйцитѣ сѫ искали да убиятъ Господина Министра Прѣдсѣдателя Стефана Стамболова, но попогрѣшка вмѣсто послѣдния убиватъ първия. Проведението Божие чудесно запази отъ злодѣйската рѫка живота на Господина Министра-Прѣдсѣдателя Стамболова — отличния поборникъ за независимостьта и свободата на България.

ПРИСѪДА

№ 1.

Въ името на Негово Царско Височество
Българский Князь
ФЕРДИНАНДЪ I.

На 1892 год., Юлий 7-й день, Полевоя Врѣмененъ Софийский Военен Сѫдъ, въ своето открито сѫдебно засѣдание, въ което присѫтствуваха:

Прѣсѣдатель: Подполковникъ **Андрѣевъ**

Членове:
- Подполковникъ **Кутинчевъ**
- Подполковникъ **Галунский**
- Майоръ **Драгановъ**
- Майоръ **Фичевъ**

при Военний Прокуроръ на Софийския Полевой Врѣмененъ Военен Сѫдъ — Майора **Стайкова** и при дѣлопроизводителя Поручикъ Желѣзовъ, изслуша дѣлото, заведено по обвинението на Свѣтославъ Миларовъ, Константинъ Поповъ, Георги Василевъ, Стою Джуджевъ, Иванъ Бобековъ, Тома Георгиевъ, Димитръ Попъ Стайковъ, Спасъ Лепавцовъ, Петко Каравеловъ, Д-ръ Молловъ, Трайко Китанчевъ, Александръ Карагюлевъ, Григоръ Карагюлевъ, Петръ Македонский, Георги Великовъ, Димитръ Карастояновъ, Димитръ Ножаровъ и Петръ Милковъ, обвиняеми въ покушение да прѣдизвикатъ промѣнение въ сѫществующий държавенъ строй и други прѣстѫпления.

Обвиняемитѣ присѫтствуваха лично въ сѫдебното засѣдание, при своитѣ защитници: Д-ръ К. Помяновъ, Плакуновъ, Капитанъ Ранковъ, Расолковъ, Кукурешковъ, Калинковъ, Марковъ, Капитанъ Жебаровъ, Константиновъ, Д-ръ Даневъ и Мановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ слѣдующитѣ:

На 15 Мартъ 1891 г. къмъ 8 часа вечерьта Министръ-Прѣдсѣдателя Стамболовъ, заедно съ Министра на финанситѣ Христа Бѣлчевъ, въ съпроваждание на полицейския стражаръ Спасъ Антонова, при градската градина, на Войнишката улица, сѫ биле нападнати отъ четирма неизвѣстни хора, отъ които единия грѫмналъ врѫхъ тѣхъ два пѫтя, а другъ веднажъ съ револверъ, въ слѣдствие на които вистрѣли Министра Бѣлчевъ падналъ убитъ. По поводъ на това убийство сѫдебно-полицейскитѣ власти на прѣдварителнитѣ дирения сѫ раскрили сѫществуванието на слѣдующитѣ комплоти: I-во. По донесението на Сливенския житель Александръ Пенковъ прѣзъ мѣсецъ Май 1891 год. до Сливенский Околийский Началникъ, бившия емигрантинъ Свѣтославъ Миларовъ е билъ привлѣченъ въ качество на обвиняемъ за съставяние заговоръ противъ живота на Министра Стамболова, като въ сѫщото врѣме е билъ направенъ и обискъ въ квартирата му, гдѣто сѫ намѣрени нѣколко компромитирующи го писма, а въ послѣдствие е приложенъ собствения му дневникъ, воденъ прѣзъ 1889 година, по подготовлението на заговора противъ живота на Негово Царско Височество.

На първитѣ распитвания въ прѣдварителнитѣ дирения, обвиняемия Свѣтославъ Миларовъ е отказвалъ сѫществуванието на всѣкакви комплоти и заговори, а слѣдъ прѣдявяванието на дневника му, е признaлъ: че на 28 Януарий 1889 година въ г. Одесса се събирали въ домътъ на емигрантина Мусевича (въ централна гостинница Н-ро 59), обвиняемия Миларовъ и емигрантитѣ: Константинъ Поповъ (обвиняемъ), Георги Василевъ (обвиняемъ), Юрданъ Бѣловъ и Петръ Мусевичъ и съ клѣтва рѣшили: да пожертвуватъ живота си и всичко мило и драго на тоя свѣтъ, за да примахнатъ Негово Царско Височество съ револверъ и кама. Въ сѫщото това събрание сѫ е рѣшило още: а) Свѣтославъ Миларовъ да бѫде главатарь на прѣдприетото дѣло; в) Да се исходатайствуватъ отъ Петербургъ 4000 рубли за разноски по дѣлото; г) П. Мусевичь да се яви въ Петербургъ, като делегатъ отъ съзаклятническата дружина, за да урѣди начина за отпусканието и прѣпращанието на помѣнатитѣ 4000 рубли, а сѫщо и за одобрѣнието на расходванието имъ, изложено въ особенъ проектъ; д) Сѫщия Мусевичь да иска и настоява въ Петербургъ за отпускание бомби, като се погрижи и за прѣнасянието имъ въ Одринъ и България; е) Мусевичь да остане въ Одринъ и да служи за посрѣдникъ между Руссия и заговорщицитѣ, а особенно да се грижи, щото дѣлото да се не прѣкрати, въ случай че заговорщицитѣ изгинатъ или пъкъ въ случай несполука за убиванието Негово Царско Височество, се потрѣбватъ нови жертви и трудове; ж) Въ безусловна нужда и очевидна полза Мусевичь да влиза въ България и да подпомогне или самъ да извърши дѣлото, като и самъ се погрижи за събирание нова дружина отъ негови хора; з) Константинъ Поповъ, макаръ и тайно, да мине въ България и участвува, ако бѫде възможно, въ дѣлото; и) Миларовъ като главатарь да надзирава всичкото дѣло, да се споразумѣва съ другаритѣ и да дава помощь; і) Поручикъ Георги Василевъ да се назначи пазитель на една резервна сумма отъ 1000 рубли; к) Който по легкоумие или въ пиянство, неволно или несвѣстно пропустне дума, която би компрометирала дѣлото, да се накаже съ самоубийство или да се затрие отъ другаритѣ си; л) Въ случай че се получатъ бомби, да се опрѣдѣли съ жребие кой отъ заговорщицитѣ ще я хвърли, а другитѣ ще способствуватъ и спомогнатъ за укриванието му.

По-нататъкъ обвиняемия Миларовъ признава, а се подтвърждава и отъ дневника му, че въ периода отъ 28 Януарий до 4 Мартъ 1889 година той и дружината му сѫ имали нѣколко събрания още, въ които се обсѫждало и рѣшавало: а) исключванието отъ дружината Юрданъ Бѣлова, като ненадѣженъ; б) начина и мѣркитѣ за испълнението на заговора; в) испращанието на Константинъ Поповъ въ Севастополь за порѫчвание бомби; г) случаи и мѣста, въ които може да се посѣгне върху живота на Н. Ц. Височество; д) испитвание на доставенитѣ отъ Кривцова (делегатъ на Петербургския Славянски Благотворителенъ Комитетъ) три револвера; и е) датата за заминаванието имъ въ България.

Планътъ за испълнението на дѣлото, слѣдъ като нѣколко пѫти е билъ още обмислюванъ и допълненъ, е билъ пратенъ на одобрѣние въ Петербургъ и, както се вижда по дневника, трѣбвало е да се одобрѣва отъ нѣкой си графъ (по показанията на обвиняемия Миларовъ се разбирало — отъ графъ Игнатиева), отъ Аристова (секретаря на Славянското Благотворително Общество), отъ Драгана Цанкова и отъ Кривцова, отъ които сѫ получили одобрѣние, а отъ послѣдния и 1000 рубли за разноски.

На 4 Мартъ 1889 год. обвиняемия Миларовъ се е отправилъ изъ Одесса за Цариградъ, отъ гдѣто съ хитрости, като испросилъ надлѣжното разрѣшение да се върне въ България, заминалъ на 4 Априлий на право за София. Въ Цариградъ той си купилъ револверъ, видѣлъ се съ пристигналитѣ тоже изъ Одесса: Константинъ Поповъ и Георги Василиевъ, условилъ се въ коя отъ Софийскитѣ гостинници да се намѣрятъ съ Константинъ Попова (въ хотелъ «Вазовъ») и написалъ на Александра Александровича Кривцова въ Одесса писмо, съ което дава отчетъ за даденитѣ нему и на другаритѣ му пѫтни пари. Петь или шесть дена слѣдъ пристиганието на Миларова въ София, се явилъ и Константинъ Поповъ, за испълнението на заговора.

По распорѣжданието на полицейскитѣ власти, Миларову било заповѣдано да напустне столицата и си избере другъ градъ за живѣяние. Като такъвъ той си избралъ гр. Пловдивъ. Тамъ наскоро пристигналъ и Константинъ Поповъ, на когото обвиняемия Миларовъ намѣрилъ особенна скрита квартира. Тукъ Константинъ Поповъ се занимавалъ съ узнавание тръгванието на Н. Ц. Височество и маршрута му за Пловдивъ и е съобщавалъ Миларову, който въ това врѣме се намѣрвалъ въ гр. Карнобатъ.

На 30 Май 1889 год., когато Н. Ц. Височество е заминалъ отъ Пловдивъ за София, той, Миларовъ, заедно съ Константинъ Попова, отишълъ на Пловдивската станция, съ цѣль да испълнятъ зоговора, обаче нито единъ отъ тѣхъ се рѣшилъ да стрѣля.

На 8 Юлий 1889 год. прѣзъ нощьта къмъ 10 часа Н. Ц. Височество се очаквалъ да пристигне въ Пловдивъ отъ София и на станцията заедно съ посрѣщачитѣ присѫтствували Свѣтославъ Миларовъ и Константинъ Поповъ, съ прѣдварително скроенъ планъ: да стрѣлятъ и убиятъ Н. Ц. Височество, когато влѣзе въ салона на станцията. До като чакали пристиганието на екстренния тренъ, въ залата на станцията се чулъ гърмеженъ вистрѣлъ, по който полицейскитѣ власти, когато се завтекли, присрѣщнали Св. Миларовъ, че излиза отъ нужника съ димъ изъ джобоветѣ. Обвиняемия изпърво не призналъ да е гърмѣлъ, но отъ послѣ призналъ, че неговия револверъ случайно се изпразнилъ въ джеба му.

Съ откривание участието на Миларова въ заговора, обвиняемия призналъ обстоятелствата на гърмежа въ такава форма, която да му послужи за доказателство, че се билъ отказалъ отъ испълнението на заговора, а именно: че слѣдъ гърмежа, той, Миларовъ, може да бѫде задържанъ отъ полицията и до гдѣто се разбере работата, Н. Ц. Височество щѣлъ да замине и тъй ще се избѣгне възможностьта Миларовъ да стрѣля.

Слѣдъ това Маларову било прѣдложено отъ полицейскитѣ власти да замине въ г. Карнобатъ, гдѣто е живѣялъ до привличанието му подъ отговорность. Отъ Карнобатъ е ходилъ въ г. Сливенъ, гдѣто е прѣдлагалъ на Сливненския гражданинъ Александра Пенковъ да вземе участие въ заговора, като се съгласи да приеме и укрива имѣющия се да пристигне изъ Одринъ динамитъ.

По тоя заговоръ сѫ привлѣчени сѫщо и спомѣнатитѣ К. Поповъ и бившии поручикъ Г. Василиевъ, въ качество на обвинияеми. Първия отъ тѣхъ напълно подтвърдява показанията на Св. Миларовъ, а втория, ако и да признава, че е засѣдавалъ въ засѣданията на заговорщицитѣ, отказва да е дѣлилъ съ тѣхъ пари и орѫжие, а тъй сѫщо и да е взималъ нѣкакви си обязанности по испълнението на заговора. При това признава да е ходилъ по това врѣме въ Одринъ, но то било по случай на отпускъ и тукъ се е срѣщалъ съ К. Поповъ до тръгванието на този послѣдния за София. Обаче тѣзи му домогвания се опровергаватъ отъ показанията на Миларова и К. Попова и отъ приловената при тримата тѣхна кореспонденция.

Константинъ Поповъ признава още, че той е влѣзалъ въ България съ чуждъ паспортъ на име Павелъ Тодоровъ, който паспортъ му билъ набавенъ отъ Т. Мусевича въ Одринъ и че слѣдъ случката съ Миларова на 8 Юлий на Пловдивската станция, той намѣрилъ случай да се откопче отъ Миларова, отъ когото ужъ се боялъ да го не накаже, спорѣдъ даденото имъ въ Одесса клѣтвенно обѣщание и заминалъ за Одринъ.

II. На 17 Мартъ 1891 год. Софийския житель Никола Митаковъ, испитанъ въ качество на свидѣтель, показа, че прѣзъ Декемврий м-цъ 1890 г. обвиняемия Тома Георгиевъ му открилъ, че въ гр. София имало скрити емигранти, които щѣли да убиятъ Княза и Стамболова и че за поддържанието имъ трѣбвало пари, които той нѣмалъ и го молилъ да му заеми 1000 лева. Свидѣтеля обѣщалъ да даде, но срѣщу сигурна полица, каквато Георгиевъ, като не можалъ да прѣдстави, то той му отказалъ заема. Нѣколко дена слѣдъ това въ градската градина въ София сжщий свидѣтель се срѣщналъ съ единъ не познатъ човѣкъ, въ когото отпослѣ узналъ обвиняемия Джуджевъ, който му се отрекомандувалъ и почналъ да го хвали за патриотизма му и като му прѣдалъ, че се тъкмѣлъ заговоръ за убиванието на Князя и Стамболова и че за тази цѣль ставали приготовления, прѣдложилъ Митакову да вземе участие въ заговора и дозволи скриванието на нѣколко пушки въ варницата му при Драгоманъ.

Свидѣтеля Никола Стоименовъ показа, че сжщий Тома Георгиевъ го е молилъ да го запознае съ Атанаса Здравковъ, който билъ юнакъ-човѣкъ, което свидѣтеля и испълнилъ. Сжщий свидѣтель узналъ и отъ по-напрѣдъ отъ Здравкова, че сжществува заговоръ за убиванието на Господаря и Министра-Прѣдсѣдателя.

Татаръ-Пазарджикския житель Атанасъ Здравковъ свидѣтелствува, че въ Септемврий мѣсецъ 1890 г. обвиняемия Димитръ Стайковъ го срѣщналъ, съобщилъ му за комплота, че отъ София билъ дошълъ човѣкъ да търси сигурни хора, който искалъ да се запознае съ Здравкова. Тоя човѣкъ билъ Стою Джуджевъ, който при срѣщанието си съ Здравкова му е расправилъ, че комплота е образуванъ по инициативата на П. Каравеловъ и Д-ръ Молловъ, и че не оставало друго освѣнъ да се вербуватъ надѣжни лица. Двѣ седмици слѣдъ това свидѣтеля Здравковъ се срѣщналъ съ запасний поручикъ Бобековъ, който му расказалъ сжщото, което му съобщилъ и Джуджевъ, като му добавилъ, че той щѣлъ да получи телеграмма отъ София, когато ще стане заговора и когато ще трѣбва да заминатъ и тримата за София. При това Бобековъ му съобщилъ плана за заговора, който се състоялъ въ това, че когато Негово Царско Височество отиде да посрѣщне майка си въ Царибродъ, да се заеме отъ заговорщицитѣ

Драгоманската гара, да се арестоватъ находящитѣ се тамъ чиновници и стражари, да се спрѣ трена когато иде отъ Царибродъ, да се убие Господаря и свитата му и слѣдъ това да се замине за Сърбия, гдѣто имало хора да ги укриятъ. Въ случай на съпротивление отъ свитата, щѣло да се стрѣля по нея и поѣзда щѣлъ да се хвърли на въздуха съ динамитъ. Цѣльта на заговора било да се прѣмахне Н. Ц. Височество, чрѣзъ което щѣло да се постигне помирение съ Руссия и България, а тъй сѫщо и възвръщанието на емигрантитѣ на чело съ Цанкова. Слѣдъ този разговоръ Бобековъ си заминалъ за Панагюрище и когато се качвалъ на файтона носялъ съ себе си нѣкакви си цилиндрически прѣдмѣти. Сѫщия А. Здравковъ прѣзъ Декемврий мѣсецъ 1890 г. като билъ въ София, Никола Стоименовъ го запозналъ съ Т. Георгиевъ въ Панаховото кафене. Тома Георгиевъ му е казалъ, че той, Здравковъ, ималъ добра прѣпоржка като надѣженъ човѣкъ за заговоръ и че се е тъкмялъ заговоръ за убиванието на Н. Ц. Височество, но не можалъ да се състои по причина на мегкошавостьта на подкупенитѣ хора и че за това трѣбвало да се завзематъ интелигентни хора, за да извършатъ замисления атентатъ, който прѣдстояло да се извърши въ Драгоманъ. На другия день Здравковъ е ходилъ въ дома на Т. Георгиевъ, гдѣто послѣдния му прѣдалъ, че се билъ срѣщналъ съ главатаря на заговорщицитѣ и узналъ, че послѣдвало измѣнение въ плана на заговора, а именно: да се убие г-нъ Стамболовъ, понеже, ако се убиялъ Н. Ц. Височество, Стамболовъ пакъ ще можалъ да удържи положението. Съ убиванието на г. Стамболова щѣли да распратятъ писма съ застрашително съдържание до лицата, които би могли да замѣстятъ г-на Стамболова, че ще бѫдѫтъ избити, ако завзематъ властьта. Това положение щѣло да принуди Господаря да напустне страната, слѣдъ което щѣло да послѣдва помирението съ Руссия. Ако това убийство на м-ръ Стамболова не сполучи, то щѣло било да се тури въ испълнение заговора въ Драгоманъ съ прѣдположение, че може би и министръ Стамболовъ да бжде съ Господаря. По-нататъкъ Георгиевъ съобщилъ Здравкову, че за заговора биле съгласни: Д. Цанковъ, П. Каравеловъ, Д-ръ Молловъ, които и подготовили тоя заговоръ. Слѣдъ нѣколко врѣме свидѣтеля Здравковъ се срѣщналъ въ гр. Т.-Пазарджикъ съ Стою Джуджевъ и чулъ отъ него, че испълнението на заговора било отложено по причина на снѣгъ, но и не напустнато.

Свидѣтеля Антонъ Петровъ показва, че прѣзъ 1890 г. като е билъ пивоваръ въ фабриката на Александра Карагюлева въ с. Петричь, въ негово присжтствие братовчеда на А. Карагюлева, Георги Кузмановъ, съобщилъ, че бившия майоръ Паница билъ вече застрѣлянъ по распорѣждането на м-ръ Стамболова, и че ако се намѣрялъ нѣкой да убие г. м-ръ Стамболова, то партията на Каравелова щѣла била да заплати 2000 лири. Тукъ при разговора е билъ и А Карагюлевъ, който ималъ въ ржцѣтѣ си единъ малакъ револверъ, съ бѣла дръжка, сжщо като тия, които сж намѣрени въ градската градина въ врѣме на убийството на м-ръ Бѣлчева; такива сжщо револвери свидѣтеля виждалъ у Н. Тюфекчиевъ и у братовчеда му Унча.

Прѣзъ Януарий мѣсецъ 1891 год. сжщия свидѣтель чулъ отъ жената на А. Карагюлевъ да се удивлява, че мжжъ ѝ ималъ събрание въ дома си за съставяние заговоръ за убиванието на г-нъ Стамболова и че послѣ била наета кжща около квартирата на г. Стамболова, въ която сжщо е имало събрание. Антонъ Петровъ е чувалъ и другъ пжть отъ г-жа Карагюлева за подобно събрание и се опасавала, да не би да се открие и незнаяла какво ще говори, ако я распитватъ за това. Веднжжъ, когато Карагюлевъ, заедно съ Антона Петровъ, по Ломското шоссе срѣщнали м-ръ Стамболова, Карагюлевъ му казалъ, че ей-сега би убилъ м-ръ Стамболова, ако би имало възможностъ. Свидѣтеля ималъ подобни разговори съ Карагюлева и другъ пѫть, а веднѫжъ е чулъ отъ братовчеда му Кузмановъ, че той, Кузмановъ, съ още двама македонци щѣли да убиятъ г-нъ м-ръ Стамболова. Като на главни съмишленници на А. Карагюлевъ, свидѣтеля посочва на: П. Македонски, когото видѣлъ на фабриката въ с. Петричъ нѣколко пѫтя, че говорялъ тайно съ Карагюлева, и на едно друго непознато нему лице, което А. Карагюлевъ нарѣкалъ, че билъ майсторъ за правяние ледница на фабриката. Това непознато лице отъ послѣ се указало, че е емигрантина Ив. Козаровъ, когото А. Карагюлевъ укривалъ въ фабриката си. По фотографическитѣ карточки на Ив. Козарова свидѣтеля познава, че лицето, което се е укривало въ Карагюлевата фабрика, било сѫщото, т. е., Ив. Козаровъ. Освѣнъ това свидѣтеля показва, че веднѫжъ е имало събрание въ кѫщата на Софийский гражданинъ Стоянъ Марковъ, у когото е живѣялъ А. Карагюлевъ и въ което събрание сѫ присѫтствували Иванъ Козаровъ, П. Македонски и още десетина и повече лица. Свидѣтеля Апостолъ Ивановъ, бивши слуга у А. Карагюлевъ, показва, че Кузмановъ се готвялъ да убие г. Стамболова срѣщу 2000 лири възнаграждение, и че видѣлъ веднѫжъ събрани у Карагюлевата квартира около 15—20 души, и че когато искалъ да влѣзе въ стаята при господаря си, то билъ спрѣнъ отъ господарката си, която му казала да дойде по-послѣ.

Свидѣтеля Димитръ Карагюлевъ показва: а) че една вечерь, когато билъ въ гости у брата си въ с. Петричь, кѫсно прѣзъ нощьта тръгнали за София съ колата на брата си А. Карагюлевъ: той, братовчедъ му Кузмановъ, братъ му Александръ и едно непознато лице, облѣчено въ селски дрѣхи. Въ София това лице слѣзло въ А. Карагюлевата квартира, а свидѣтеля заедно съ Кузманова отишле на хана. По пѫтя А. Карагюлевъ по албански порѫчалъ на Кузманова да намѣри квартира за непознатото лице; б) въ началото на 1891 г. единъ непознатъ на свидѣтеля човѣкъ, слѣзалъ на фабриката, гдѣто Карагюлевъ го нахранилъ, говорилъ тайно съ него и на собствения си конь, наедно съ слугата си Денко, го испроводилъ на Сливнишката гара, като при това му далъ да обуе собственнитѣ си чизми; в) Свидѣтеля познава по фотографическитѣ карточки на Ив. Козарова сѫщото лице, което е било на фабриката и заминало за Сливница; г) когато А. Карагюлевъ билъ арестованъ, снаха му Клия го пращала да отиде и унищтожи нѣкаква си искуственна брада, която се намѣрвала въ тавана на фабриката; д) че въ първитѣ числа на мѣсецъ Декемврий 1890 год., като отивалъ отъ Петричь за София да получи отъ П. Македонски събраната въ пощата за брата му кореспонденция, срѣщналъ единъ селенинъ съ писмо до брата му Александра, распечаталъ и прочелъ писмото. Съ това писмо П. Македонски викалъ А. Карагюлевъ да отиде немедлено въ София, гдѣто ималъ да му съобщи важни новини; е) че видѣлъ у брата си револверъ, сѫщо като намѣренитѣ въ градината по убийството на министра Бѣлчева; ж) че чулъ отъ снаха си Клия да е имало събрание въ кѫщата на Стояна Марковъ, гдѣто се заговаряло убийството на г-на Стамболова и че на Кузманова се прѣдлагало 1000 лири; з) когато е билъ арестованъ самъ свидѣтеля чулъ отъ арестования Георги Сотировъ, че лицето, което въ селски дрѣхи се крило изъ фабриката, било Ив. Козаровъ. Тия показания се подтвърждаватъ и отъ показанията на свидѣтелитѣ: Клия Карагюлева, Стоянъ Марковъ, Денко Илиевъ и Стефанъ Николовъ, отъ които послѣдния показва още, че еднѫжъ нѣкой си непознатъ човѣкъ го пазарилъ да го откара въ с. Петричь въ 3 часа сутриньта; това лице дошло въ хана, гдѣто билъ файтонджията, качило се на файтона и се отправило къмъ градската градина, гдѣто спрѣли. Непознатото лице влѣзло въ градината и слѣдъ малко се явило съ друго, тоже непознато лице, като се качили на файтона заминали къмъ Александровската площадь. Тукъ пазарив-

ОКР. НАР. БИБЛИОТЕКА - ВАРНА
№ 2605 / 1923

шето файтона лице слѣзло отъ файтона, а другото лице било откарано въ с. Петричь. Обратно съ сѫщия файтонъ отъ Петричь се върналъ А. Карагюлевъ съ Госпожата си.

Свидѣтеля Хр. Тепавичаровъ показва, че чулъ отъ Григора Карагюлева тъкменото убивание на г-на Стамболова и че той, Григоръ, го каралъ да вземе участие. Това убийство щѣло да стане когато министръ-прѣдсѣдателя отидѣлъ на ловъ въ с. Петричь. Сѫщий свидѣтель добавя, че когато А. Карагюлевъ заминавалъ за Виена, тоя послѣдния му билъ написалъ една телеграмма, която братъ му да му подаде, когато благополучно се извърши атентата. Освѣнъ това свидѣтеля билъ виждалъ П. Македонски, че отивалъ често въ фабриката на А. Карагюлева въ с. Петричь.

Привлечения като обвиняемъ Спасъ Лепавцовъ е показалъ: а) че прѣзъ Октомврий мѣсецъ 1890 год. чулъ отъ Райка Трайковичь за пристиганието на емигрантина Иванъ Козаровъ, а отъ Илия Георгова — че Димитръ Ризовъ испратилъ отъ Бѣлградъ нѣколко души да убиятъ г-на Стамболова и че въ това число билъ и Ив. Козаровъ, който се криялъ въ нѣкоя си кѫща въ София; б) че веднѫжъ Наумъ Тюфекчиевъ му билъ оставилъ на хранение единъ запечатанъ пликъ; слѣдъ малко тоя пликъ билъ поисканъ отъ Илия Георговъ, който на тръгвание прѣдопрѣдилъ Лепавцова, да не казва Тюфекчиеву, че Георговъ е взелъ пликътъ, а че го е изгубилъ. На исканието писмото отъ Тюфекчиева, Лепавцовъ дѣйствително казалъ, че е изгубилъ пликътъ, за което Тюфекчиевъ се скаралъ силно съ него и му угрозилъ, че ще му свѣти маслото, ако каже нѣкому; в) че съдържанието на запечатания пликъ той узналъ отъ Илия Георгова; г) че Тома Георгиевъ е искалъ да ги мири съ Наума Тюфекчиева и го е посвѣтилъ въ заговора по убиванието на министра Стамболова, съ прѣдопрѣждение, да пази въ тайна това, па даже и ако го арестоватъ; при това чулъ отъ Тома Георгиева още, че прѣзъ Януарий 1891 год. полицията била дирила Тюфекчиева да го арестова и че Георгиевъ го е съвѣтвалъ да избѣга; сѫщия Георгиевъ питалъ Лепавцова да ли сѫ освободили Карагюлева изъ подъ арестъ, защото се е боялъ да не искаже приготвенитѣ за убийството на г-на Стамболова хора; д) че чулъ веднѫжъ отъ Кушлева, че отъ Ризова и Цв. Тюфекчиева било възложено Кушлеву да заведва прѣхраната на лицата, които щѣли да извършватъ убийството и че за тия, които биле укрити въ бирхалето на Прайзера е произвѣждалъ разноскитѣ той, а за ония, които сѫ се крияли въ фабриката на Карагюлева, се грижилъ самъ Карагюлевъ; е) подробности по испълнението на заговора Лепавцовъ е узналъ отъ Илия Георгова и че за тая цѣль се е слѣдило за г-на Стамболова много по-отъ рано, а именно: единъ день прѣзъ есеньта 1890 година Тома Георгиевъ дошълъ въ дюкяна на Лепавцова, гдѣто е билъ Илия Георговъ и прѣдалъ на послѣдния, че министра билъ въ аптеката на Странски. Веднага слѣдъ това и двамата Георговци излѣзли отъ дюкяна на Лепавцова и се распиляли по разни страни. Другъ пѫть Илия Георговъ е питалъ Лепавцова: да ли г-нъ Стамболовъ не е влизалъ въ двореца; третий пѫть Тома Георгиевъ му е казалъ: «язъкъ, снощи не можа да стане оная работа, Стамболовъ се расхождаше съ Грекова отъ Панаха до книжарницата Лой, а онѣзи хора стояха въ градината и глѣдаха сеиръ; четвъртий пѫть Тюфекчиевъ и Тома Георгиевъ пращали Лепавцова въ дюкяна на берберина Команова, за да узнай кой отъ министритѣ е билъ тамъ, понеже имало стражаръ отъ вънъ. Лепавцовъ ходилъ и узналъ, че е билъ Министръ Живковъ и имъ съобщилъ. Петий пѫть, около 6 Ноемврий 1890 година, Никола Тюфекчиевъ питалъ Лепавцова да ли е влизалъ въ двореца министръ Стамболовъ и като получилъ отрицателенъ отговоръ, казалъ му: ако види, че М-ръ Стамболовъ влезе въ двореца, то да се завтече въ бирхалето на Прейзера и да каже за това на скрития тамъ нѣкой си Георги и още единъ непознатъ нему, като за условенъ знакъ имъ покаже карандаша, който Тюфекчиевъ му е далъ; това обаче Лепавцовъ не е испълнилъ; ж) че Илия Георговъ му е раскрилъ, че хората, които сѫ се крияли въ бирхалето, биле Иванъ Козаровъ и нѣкой си Георги и че освѣнъ тѣхъ въ убийството щѣли да участвуватъ: Георги Кузмановъ и Никола Тюфекчиевъ и нѣкой си сърбинъ; з) че Никола Тюфекчиевъ самъ му се е призналъ, че ще участвува въ убийството и му показалъ единъ револверъ съ бѣлъ кокалъ, който носялъ въ джеба си; изобщо слѣдѣнието на министра-президента е било възложено Лепавцову, както отъ Никола Тюфекчиева и Илия Георгова, тъй и отъ Тома Георгиевъ; и) че Илия Георговъ е укорявалъ и изобличавалъ въ страхъ Никола Тюфекчиевъ, за гдѣто е пропустналъ случая да испълни заговора, когато г-нъ министръ-президентъ е билъ на расходка къмъ кавалерийскитѣ казарми; i) Че Тома Георгиевъ го е канилъ да му стане порѫчитель за заемъ отъ 500 – 1000 лева отъ Митакова, които пари Тома Георгиевъ щѣлъ да употрѣби въ едно патриотическо дѣло; к) че Илия Георговъ и Наумъ Тюфекчиевъ сѫ водили корреспонденция съ емигрантина Д. Ризовъ въ Бѣлградъ, който чрѣзъ Тюфекчиева е билъ испратилъ 100 — 200 екземпляра отъ политическитѣ му брошури. Тия брошури Тюфекчиевъ далъ по една на: Лепавцова, Тома Георгиева и Илия Георгова; л) че на 7 Ноемврий 1890 година, когато въ врѣме на парада се тъкмяло да стане убийството на министра-президента, Наумъ Тюфекчиевъ му е оставилъ единъ пакетъ съ книжна обвивка, като му възложилъ да го пустне въ пощенската кутия, веднага слѣдъ убийството. Вечерьта, като е прѣдполагалъ, че убийството може да се извърши, затворилъ е ³/₄ часа по-рано дюкяна си, съ цѣль да замаскира участието си въ това дѣло; но понеже то не се е състояло нея вечерь, то на другия день отворилъ прѣдадения му пакетъ, въ който имало три писма, адресирани: едното до Н. Ц. Височество, другото до министерския Съвѣтъ, а третото безъ адресъ. Писмото до Н. Ц. Височество съдържало: Господаря да остави страната, ако не иска да испита участьта на министра си, а тъй сѫщо да не прѣслѣдва убийцитѣ, въ случай че бѫдѫтъ уловени. Другитѣ двѣ писма не прочелъ, като прѣдполагалъ, че иматъ сѫщото съдържание. Тритѣ тия писма сѫ биле написани отъ нѣкакъвъ си централенъ Български революционенъ комитетъ и подпечатани съ печатъ съ сѫщия надписъ и въ срѣдата съ левъ. Тия писма Лепавцовъ ги изгорилъ и за това е билъ упрѣкаванъ отъ Никола Тюфекчиева, понеже прѣписванието имъ, ако и да било лѣсно, но нѣмало съ какво да ги подпечататъ, тъй като нѣкой си Георги, у когото се е пазилъ този печатъ, билъ заминалъ за нѣкакъвъ си чифликъ; м.) че спорѣдъ него съучастници въ този комплотъ сѫ: Трайко Китанчевъ и Петко Каравеловъ, за това, че първия го уговарялъ да не исказва съобщението му отъ Илия Георговъ, а втория го распитвалъ за хората на Тюфекчиева, които щѣли да убиватъ Стамболова и за които Тома Георгиевъ го увѣрявалъ, че биле надѣждни хора; н) че Каравеловъ въ затвора, прѣзъ просвѣта на вратата, която ги е дѣляла, го съвѣтвалъ да оттегли прѣдъ сѫда показанията си, дадени срѣщу него (Каравелова) и Китанчева, или же да говори уклончиво; о) че на 15-й Мартъ 1891 год. 7 часа вечерьта, когато г. министръ Стамболовъ съ министръ Бѣлчева вървели по Цариградското шоссе, къмъ Княжеския палатъ, той видѣлъ Д. Тюфекчиева да върви на нѣколко крачки задъ министритѣ, като го изглѣдалъ подозрително. Министритѣ влѣзли въ Панаховата сладкарница, отъ гдѣто въ 8 часа, по Войнишката улица, се отправили за по домоветѣ си.

Свидѣтеля Спасъ Антоновъ, който въ качеството си на полицейски стражаръ, на 15 Мартъ вечерта е вървелъ на 5—7 крачки слѣдъ министритѣ Стамболова и Бѣлчева, показа слѣдующето: Когато стигнали послѣдната врата на градската градина, четирма непознати хора ги настигнали, гръмнали два вистрѣла, по които министръ Стамболовъ истичалъ напрѣдъ, а Бѣлчевъ извикалъ «помощь». Единъ отъ убийцитѣ хваналъ Бѣлчева за пардесюто, а свидѣтеля съ извадена шашка се е спусналъ върху убиеца, гонилъ го по Асѣновската улица и гръмналъ веднѫжъ подиря му. Когато се върналъ на мѣстото на произшествието намѣрилъ министръ Бѣлчева падналъ мъртавъ въ градината. Свидѣтеля добавя още, че единъ отъ убийцитѣ избѣгалъ прѣзъ градината, а другитѣ двама несъглѣдалъ. Свидѣтелитѣ: Никола Василиевъ и Никола Наумовъ показватъ, че въ градината срѣщнали двама, които избѣгали силно прѣзъ градинскитѣ врати срѣщо Сръбското агенство и че чули четири гърмежа.

При оглѣда на мѣстото на произшествието сѫ констатирани слѣдующитѣ данни: по Войнишка улица и при послѣдната градинска врата отъ вѫтрѣ капки и пятна кръвави отъ убития министръ Бѣлчева. Въ различни мѣста изъ градината намѣрени: 1. единъ револверъ «смитъ весона» № 6814 зарѣденъ съ 6 патрона, отъ които двата гръмнати; 2. два револвера № № 4 и 8 система «хамерлесъ», които, по показанията на нѣкои лица, имали нѣкакви подобрѣния отъ техника Н. Тюфекчиева, двата зарѣдени съ по 5 патрона, отъ които само единъ патронъ гръмнатъ; 3. Осемъ револверни патрони «хамерлесъ» и 4, вънъ отъ градината на тротоара по Асѣновската улица е намѣренъ единъ гръмнатъ отъ револверъ куршумъ. Спорѣдъ сѫдебно-медицинския актъ, по тѣлото на покойния министръ Бѣлчева сѫ намѣрени двѣ рани отъ револверни куршуми, отъ които едина ударилъ дѣсния лакътъ отъ вънъ, миналъ прѣзъ мускула на рѫката подъ костьта, проникналъ въ дѣсната мишца и, безъ да поврѣди грѫдния кошъ, излѣзълъ отъ прѣдъ гѫрдитѣ; другия — ударилъ подъ дѣсната мишца, счупилъ третото ребро, пронизалъ дробоветѣ и аортата и застаналъ подъ лѣвата цица. По мнѣнието на експертитѣ — лѣкари, смъртьта моментално е причинена отъ втория куршумъ. Свързска съ намѣренитѣ револвери №№ 4 и 8, обвиняемия Лепавцовъ показва, че въ края на Октомврий мѣсецъ 1890 год. Наумъ Тюфекчиевъ донесълъ въ дюкяна му една кутия запечатана и му заржчалъ, да я прѣдаде на Илия Георговъ, но сжщия день дошълъ и си я взелъ, а на 9 или 10 Ноемврий с. г. пакъ я донесълъ, но съ счупени печати, като му е казалъ, да я прѣдаде на Тома Георгиевъ. Тома Георгиевъ се е явилъ за кутията, помолилъ Лепавцова скрито да я отвори и да му даде находящитѣ се въ нея нѣща, които не биле друго, а три револвера, двата сж биле кокалени, а третия съ сидефена дръжка, една кутия съ револверни патрони и единъ вързопъ съ писма. Тома Георгиевъ ги е натурялъ изъ джобоветѣ си и си заминалъ. Нѣколко дни прѣди да се яви тази кутия, сжщия Тюфекчиевъ ходилъ при Лепавцова, молилъ го да извади отъ митницата пристигналия отъ странство неговъ единъ револверъ, Лепавцовъ испълнилъ просбата му и извадения револверъ прѣдалъ на Тома Георгиевъ, за да го занесе на Тюфекчиева. Въ началото на Декемврий 1890 год. Тома Георгиевъ, подъ прѣдлогъ, че е билъ проигралъ въ карти, искалъ отъ Лепавцова 5 наполеона, за да се отиграй, но до вечерьта ги е повърналъ и му казалъ, че истинската причина на заема е съвсѣмъ друга, която се обяснява да е слѣдующата: Наумъ Тюфекчиевъ прѣди нѣколко врѣме билъ оставилъ за продань у свидѣтеля Кръстю Пѣева 5 револвера «хамерлесъ», отъ които двата биле продадени, а другитѣ три взети отъ самия Тюфекчиевъ по слѣдующия начинъ: Прѣдалъ на брата си Димитра заетитѣ на Тома Георгиева 5 напалеона, казалъ му да отиде съ него и да купи отъ магазията, въ която той ще влѣзе, тѣзи два револвера, за които той съ глава ще му кимне. Въ покупката да се прѣструватъ, че се не познаватъ. Тия обстоятелства се подтвърждаватъ и отъ показанията на обвиняемия Тома Георгиевъ, както и отъ ония на свидѣтеля Ив. Команова, отъ когото Лѣпавцовъ е заелъ 5 напалеона и отъ свидѣтелитѣ:

Кръстю Пѣевъ и Мита Такевъ. Останалия единъ револверъ, Наумъ Тюфекчиевъ си е взелъ отъ Пѣева при заминаванието си отъ София.

По отношение на обвиняемия Георги Великовъ, при дѣлото се намиратъ слѣдующитѣ данни: въ намѣреното въ него тефтерче, освѣнъ разнитѣ афоризми, теми, стихотворения, се намира една дълга смѣтка водена прѣзъ Мартъ мѣсецъ 1890 год. за разноскитѣ потрѣбни на другаритѣ му — емигранти, озаглавена съ думитѣ «разноски по дѣлото» и която възлиза на 4000 лева. Въ нея се намиратъ още между другитѣ и за купувание на револвери, кръстове, ремъци, царвули, пѫтни разноски и други. На една страница отъ тефтерчето стои снимка отъ печатъ съ надписъ «Комитетъ Свободна България» и вмѣсто гербъ — левъ въ срѣдата му. Распитанъ по поводъ на това тефтерче, обвиняемия Г. Великовъ давалъ е разни обяснения, до като най-послѣ показалъ, че получилъ отъ русското въ Бѣлградъ посолство 4,000 лева за разноски по обдържанието на емигрантитѣ, съ които мислели да навлѣзатъ отъ разни страни въ България, съ цѣль да агитиратъ въ врѣме на изборитѣ; освѣнъ това обвиняемия Василевъ подтвърждава, че той, заедно съ обвиняемия Миларовъ, издавалъ революционерния вѣстникъ «9 Августъ», за поддържанието на когото получавали пари отъ русския въ Букурещъ посланникъ г-нъ Хитрово. Обстоятелството да е идвалъ нѣкога въ София и живѣлъ въ Бирхалето на Прейзера, обвиняемия отрича, макаръ че Прейзеръ и да е силно наклоненъ да узнае въ лицето на Великова едного отъ хората, които сѫ гостували у него.

По отношение на обвиняемитѣ Димитръ Карастояновъ и Димитръ Ножаровъ, при дѣлото се намиратъ слѣдующитѣ данни: въ кѫщата на първия е намѣрено едно писмо отъ гр. Нишъ съ подписъ «Георги», съ което се изразява благодарность за испратенъ нѣкакъвъ шаекъ, загатватъ се за нѣкакви работи, които по-отъ послѣ щѣли да му се съобщатъ, прѣдаватъ се поздравления отъ приятели и стареца и се свършва съ пожеланието за «скоро свиждание.» Писмото е отъ 13-ий Мартъ 1890 год; обвиняемия обяснява това писмо така, че когато минавалъ прѣзъ Нишъ, срѣщналъ се съ емигрантитѣ: Стефанъ Теневъ и Георги Великовъ, които го задължили да имъ испрати нѣколко метра шаекъ. Въ тефтерчето на Георги Великовъ сѫществува расходъ по въпросния шаякъ сѐ подъ сѫщата рубрика «разноски по дѣлото». Свидѣтелката Клия Карагюлева, въ показанията си срѣщу обвиняемия, разказва, че единъ день съ мѫжа си Александра, като се връщали отъ фабриката за София, послѣдния ѝ казалъ, че ще вземе Димитра Карастоянова и Наума Тюфекчиева и ще ги закара на фабриката, гдѣто, както е извѣстно, въ това врѣме се е криялъ Ив. Козаровъ. Сѫщата тая свидѣтелка, по отношения на Димитръ Ножаровъ, показва, че прѣзъ Октомврий мѣсецъ 1890 година мѫжьтъ ѝ казалъ, че щѣлъ да отиде съ Ножарова въ селото Княжево да посрѣщнатъ и да доведѫтъ въ София нѣкой си тѣхенъ приятель на име Иванъ и дѣйствително, въ него день тѣ заминали за въ Княжево. Свидѣтелката твърди, че тоя Иванъ е сѫщия, който съ файтонъ ходилъ на фабриката имъ и който, по дѣлото се вижда, е Иванъ Козаровъ. Обвиняемия Ножаровъ се уличава още отъ приловенитѣ у него двѣ писма, получени отъ Бѣлградъ, съ застрашително и загадачно съдържание, отъ уклонившия се отъ прѣдварителното дирение обвиняемъ Ставри (Крьстю) Петковъ.

Обвиняемия Петръ Милковъ се уличава отъ слѣдующитѣ показания на свидѣтеля Дончa Проданова: около 20—25 Мартъ 1891 година, свидѣтеля отишълъ отъ Кюстенджа въ Галацъ, гдѣто слѣзалъ въ хотелъ «България», въ стаята, въ която нощувалъ, имало още двама българи емигранти, които му расказали, че тѣ убили министра Бѣлчева, вмѣсто министра Стамболова, противъ когото е било съзаклятието имъ и че очаквали и другитѣ си двама другари, които прѣзъ сѫщата нощь пристигнали съ русския параходъ. На сутриньта го молили да не обажда никому нищо отъ това, което сѫ му казали, да поздрави агентския помощникъ на Гагариновитѣ параходи въ Черна-Вода и му прѣдаде, че лицето, за което знаялъ, е избавено. Въ Кюстенджа расказалъ за срѣщата си съ убийцитѣ на министра Бѣлчева. Нѣколко дена слѣдъ това свидѣтеля по работа билъ дошълъ въ Варна, гдѣто е билъ испитанъ за срѣщата му въ Галацъ съ емигрантитѣ и отъ тамъ испратенъ за София, чрѣзъ Бургазъ, гдѣто въ полицейский участъкъ видѣлъ и позналъ въ лицето на обвиняемия, българинътъ, който се е рекомандувалъ въ Галацъ, че е убиеца на министра Бѣлчева.

На прѣдварителното дирение, обвиняемия поддържа показанията на свидѣтеля относително срѣщата имъ въ Галацъ, но отрича да му се е признавалъ, че участвувалъ въ въпросното убийство и за подкрѣпление на домогванието сочи на факта, че до 21-й Мартъ 1891 год. е билъ писаръ въ Радуевацкото Общинско Управление и не е ималъ възможность да се намѣри на мѣстото на прѣстѫплението. Отъ направената справка чрѣзъ надлѣжния каналъ се констатира, че е билъ Радуевацкий общинский писаръ, но съ нищо не се доказва, че той не е отсѫтствувалъ прѣзъ врѣмето, когато е извършено убийството.

За обвиняемия К. Поповъ въ дѣлото, освѣнъ даннитѣ, които сѫществуватъ срѣщу него по заговора съ обвиняемия Св. Миларовъ и Георги Василиевъ, има още слѣдующето: 1) прѣзъ есеньта на 1886 г. той, въ качеството си на писаръ въ Бургазското Окрѫжно Управление, е ималъ срѣщи съ съмишленницитѣ на бивший русски капитанъ Набоковъ, а особенно съ Бургазския адвокатъ Горанова, който му открилъ, че бунтътъ срѣщу регенството е единъ отъ най-жизненнитѣ интереси на отечеството ни и трѣбвало да се извърши до като е генералъ Каулбарсъ въ България. Открилъ му още, че имало нагласени възстания въ: Бургазъ, Айтосъ, Сливенъ, Стара-

Загора и въ Шуменъ, като му подробно расказалъ за начина на Бургазския бунтъ, когото той (Поповъ) напълно одобрилъ. Слѣдъ извършванието на бунта, обвиняемия е билъ назначенъ секретарь на приврѣменното правителство, на чело на което стоялъ Горановъ. Слѣдъ потушаванието на бунта, обвинаемия, за да се спаси отъ наказание, е избѣгалъ въ русското Бургазско консулство, отъ гдѣто, закованъ въ единъ архивенъ сънджкъ, е билъ отнесенъ на русския клиперъ «Забьякъ» и закаранъ въ Одесса. 2) Прѣзъ врѣме на прѣбиванието си въ градъ Одесса обв. К. Поповъ е присжтствувалъ на много събрания, гдѣто сж се разисквали разни членове за устройството на комитета въ: Одесса, Букурещъ, Цариградъ и Бѣлградъ. Въ помощь на Горанова, който отъ Цариградския комитетъ билъ избранъ да дѣйствува по пограничнитѣ мѣстности между Бургазъ и Едрене, билъ даденъ обв. К. Поповъ, но, до като се приготвяли да заминатъ за назначеното имъ мѣсто, Цариградския комитетъ измѣнилъ своето рѣшение и постановилъ да се образува подъ командата на капитанитѣ: Набокова и Боянова чета отъ 70—100 души. Направили се нуждннитѣ приготовления, доставили се оржжие, наелъ се единъ малъкъ грълки параходъ и на 23 Декемврий 1887 г. вечерьта, наетия параходъ, заедно съ четата, припаситѣ и оржжията, тръгналъ отъ Цариградъ и пристигналъ на българския брѣгъ на мѣстностьта «Атъ-Лиманъ», отъ гдѣто четата навлѣзла по пжтя си за Бургазъ, повдигала селата на въстания, до като пристигнала мѣстностьта називаема «Подъ», гдѣто се е расположила на позиция и на сутриньта срѣщнала съ огънь пристигналата войска; слѣдъ убиванието на нѣколко души отъ четата, между които билъ и капитанъ Бояновъ, останалитѣ се разбѣгали, въ което число е билъ и обвиняемия К. Поповъ, който е намѣрилъ убѣжище въ Турция. Изложенитѣ до тукъ обстоятелства се подтвърждаватъ напълно отъ обвиняемия и по-голѣмата часть се подкрѣпятъ отъ показанията на свидѣтелитѣ:

Никола Стефановъ, Слави Тодоровъ, Вичо Ивановъ, Коста Сапуновъ, Руси Ставревъ бивши капитанъ, а сега подполковникъ Караивановъ, Василъ Драгуловъ, Хр. Сл. Януловъ и Георги П. Керимидчиевъ. Врѣменний Воен. Пол. Сѫдъ, слѣдъ като изслуша сѫдебното дирение, прѣнията на странитѣ, послѣднята дума на обвиняемитѣ и провѣри вещественнитѣ доказателства за разрѣшение на настоящето дѣло, взе прѣдъ видъ:

1). Че обвиняемитѣ С. Миларовъ и К. Поповъ, самопризнаватъ: а) че прѣзъ м. Януарий 1889 г. заедно съ емигрантитѣ: Г. Василиева, Юрданъ Бѣлова и П. Мусевича съставили въ гр. Одесса съзаклятие, съ цѣль да убиятъ Негово Царско Височество; дали клѣтва, че ще дѣйствуватъ самоотвърженно; избрали за главатарь на заговорщицитѣ С. Миларова; рѣшили атентата да стане съ револвери и ками, или динамитни бомби; установили бюджетъ за разноски отъ 2000 рубли; избрали П. Мусевича за делегатъ, като му възложили да иде въ Петербургъ, за да прѣдстави и получи одобрѣние за плана на комплота отъ управляющитѣ Сл. Бл. Общество, а така сѫщо и отъ емигрантина Д. Цанковъ, а заедно съ това да урѣди въпроса за паричнитѣ срѣдства; б) че Мусевичъ е донесълъ отъ Петербугръ одобрѣние на плана; 2000 р. за дѣлото ще получатъ отъ Одесския делегатъ на Сл. Бл. Общество Кривцовъ; тая сумма получилъ Миларовъ, като издалъ расписка на името на Цанковъ, раздѣлили по между си паритѣ, като оставили една часть отъ тѣхъ (резервенъ фондъ) да се пази у Василиева; освѣнъ Миларова и Юрданъ Бѣлова (когото отхвърлили отъ заговора), получили отъ Кривцова по единъ револверъ и патрони; Георги Василиевъ и К. Поповъ испитали, че револверитѣ биятъ добрѣ: рѣшили да заминаватъ за Цариградъ, Георги Василиевъ искалъ два мѣсеченъ отпускъ отъ полка си и се снабдили съ турски паспорти, слѣдъ което, въ разни врѣмена, заминавали за Цариградъ; в) че отъ Цариградъ С. Миларовъ, съ разрѣшение на бъл. дип. агентъ, заминалъ за България, гдѣто на 5 Апр. 1889 г. пристигналъ въ София, а К. Поповъ съ прѣправена физиономия и чужда фамилия (Павелъ Тодоровъ) слѣдъ 5—6 дни пристигналъ въ столицата. Мусевичъ и Георги Василиевъ останали въ Одринъ, за да служатъ за свързска между Миларова, Попова отъ една страна и Кривцова отъ друга, въ случай на несполучливъ атентатъ да в341матъ на себе си довършванието му; г) че съ интернированието на Миларова въ гр. Пловдивъ, К. Поповъ е отишълъ подирѣ му въ този градъ, гдѣто С. Миларовъ му е намѣрилъ кѫща за живѣение и скривание; тукъ Миларовъ е оставилъ К. Попова, за да слѣди за прѣдстоящето минавание на Н. Ц. Височество отъ Карлово, Пловдивъ, София, а самъ е отишълъ въ Карнобатъ, за да се види съ майка си; обаче като билъ извѣстенъ отъ К. Попова, съ писмо, че Н. Ц. Височество на 30 Май ще замине прѣзъ Пловдивъ за София, той напустналъ Карнобатъ и дошълъ въ Пловдивъ за осѫществление на комплота; д) че на 30 Май 1889 год., когато Н. Ц. Височество щѣлъ да замине за София, Миларовъ и К. Поповъ сѫ ходили въ Пловдивската гара, въорѫжени съ револверитѣ си, за да извършатъ атентата, но нито единъ отъ тѣхъ не стрѣлялъ по нерѣшителность; е) че слѣдъ испущание този благоприятенъ случай, на 30 Май рѣшили да дирятъ другъ случай и такъвъ се ставилъ на 8 Юлий 1889 г., когато Н. Ц. Височество се е очаквалъ отъ София въ Пловдивъ; наистина Св. Миларовъ и К. Поповъ сѫ отишли въ Пловдивската гара, за да причакатъ Н. Ц. Височество, за да извършатъ атентата, за което пакъ биле въорѫжени съ револвери; но както едина, така и другия се поколебали и почнали да диратъ начинъ, за да снематъ отъ себе си задължението по испълнението на заговора, като сѫ скривали единъ отъ другъ намѣрението си; сгоденъ случай за това, както казва Миларовъ, е измислилъ: да отиде въ нуждника на гарата, да гръмне и по такъвъ начинъ, като привлѣче вниманието на себе си, да бѫде задържанъ отъ властитѣ, чрѣзъ което да може да прѣдстави на своитѣ другари, прѣдъ който е далъ задължение, че атентата е невъзможенъ прѣдъ видъ на това, че полицията го е подозрѣла; ж) че слѣдъ този случай Миларовъ и К. Поповъ се отказали съвършенно да испълнятъ заговора и се разотишли: Миларовъ интерниранъ въ Карнобатъ, а К. Поповъ отпѫтувалъ за Одринъ.

2. Че обвиняемия Г. Василиевъ, макаръ и да отказва участието си въ комплота, обаче, показанията на обвиняемия С. Миларовъ и К. Поповъ, дневника на С. Миларовъ, писмото на Миларова до Александра Александровича Кривцова, писмото на К. Попова до Миларова (Трипанича) отъ 18 Октомврий 1889 г. и писмото отъ К. Попова до Василиева отъ 5 Юний 89 г., напълно подтвърдяватъ неговото съучастничество въ комплота и идването съ дружина въ Одринъ за извършвание.

3. Че Св. Миларовъ и К. Поповъ отказватъ да сѫ влизали въ споразумѣния и сплетни съ неприятелски настроеното къмъ България Русско правителство, като не считатъ за официални агенти управляющитѣ Слав. Благотворително Общество; ако при всичко това Св. Миларовъ не отказва да е получавалъ отъ Русския дипломатически агентъ г. Хитровъ парични помощи за издаванието на революционний в. «Деветий Августъ».

4. Че Св. Миларовъ и К. Поповъ, ако и да увѣряватъ, че слѣдъ случая на 8 Юлий 1889 г. на Пловдивската гара сѫ се отказали съвсѣмъ отъ извършванието на атентата, обаче това имъ увѣряване е не вѣрно, понеже както се вижда отъ писмото, приложено къмъ дѣлото (писмо на К. Попова, архива) до Миларова (Трипаничъ) отъ 18 Октомврий 1889 г. К. Поповъ настоява да извършатъ атентата, като му съобщава, че тоя пѫть щѣлъ да вземе участие и Мусевичъ (Баковъ).

5. Че К. Поповъ самопризнава да е участвувалъ въ Бургазския бунтъ прѣзъ Октомврий мѣсецъ 1886 г., но не като главенъ дѣецъ, а като подчиненъ на рѫково-

дителя на тоя бунтъ адвоката Горановъ и че слѣдъ усмиряванието на бунта, той, съ помощьта на Русския Бургазски консулъ Емилианова, като канцелярски архивъ, е билъ прѣвозенъ въ Одесса на Русския клиперъ «Забьякъ».

6. Че К. Поповъ прѣзъ мѣсецъ Декемврий 1887 год. е билъ подговоренъ отъ капитана Боянова, Горанова и Русския капитанъ Набокова, безъ да знае за цѣльта и намѣрението, да се качи на единъ гърцки параходъ и да дойде заедно съ горнитѣ лица въ България, за да се залови на мирни занятия и че когато излѣзли въ залива при с. Кюприя, Бургазски окрѫгъ, едвамъ тогава узналъ, че всички находящи се въ парахода сѫ биле бунтовническа чета, прѣдводителствована отъ Боянова, Набокова и Горанова, съ цѣль да произведе смущение противъ законно установенитѣ власти. Тукъ обвиняемия казва, че строгостьта на дисциплината, която е имало въ четата и бдителностьта на назначенитѣ хора отъ четата за наблюдение не му дали възможность да се отклони или избѣга.

Обаче отъ показанията на свидѣтеля Георги Колевъ Керимидчиевъ се подтвърдява, че К. Поповъ, когато четата на Набокова е заела с. Кюприя, се е намиралъ постоянно въ срѣдата на началницитѣ на четата: Капитанъ Набоковъ, Бояновъ и Горановъ, и е вземалъ участие по разпорѣжданията за вземание пушки отъ селото за въорѫжавание невъорѫженитѣ бунтовници отъ четата; независимо отъ това обвиняемия К. Поповъ самопризнава, че въ Цариградъ, заедно съ капитанитѣ Набоковъ и Бояновъ, е ходилъ на пристанището за спазаряване параходъ за четата.

7. Че обвиняемия Стою Джуджевъ, ако и да отказва категорически всички обвинения, които му се прѣписватъ отъ обвинителния актъ, обаче признава, че безъ да се познава съ П. Каравелова единъ день е билъ заведенъ отъ Тома Георгиевъ въ кѫщата на горѣпомѣнатия, гдѣто имали разговоръ само за прѣдстоящитѣ избори прѣзъ 1890 година. Но отъ показанията на свидѣтелитѣ: Здравкова и Митакова и обвиняемия Димитръ П. Стайковъ се подтвърждава: а) че по негово (Джуджево) искание Димитръ Попъ Стайковъ го запозналъ съ Атанаса Здравковъ въ г. Т.-Пазарджикъ, слѣдъ като прѣдварително се е удостовѣрилъ, че Здравковъ може да бѫде надѣженъ човѣкъ за нѣкои важни работи, казалъ му, че се тъкми, по инициятивата на Каравелова и Моллова, заговоръ про-

тивъ Н. Ц. Височество и министръ прѣдсѣдателя Стамболова и че му сѫ нуждни хора, като Здравкова, за извършванието на атентата и че за срока на атентата Стою Джуджевъ щѣлъ да му съобщи и ще тръгнатъ заедно за София; обаче Стою Джуджевъ, безъ да съобщи Здравкову, заминалъ за София, гдѣто се намѣрилъ въ деня, когато е падналъ убитъ Министра на Финансиитѣ Христо Бѣлчевъ. При това Стою Джуджевъ съобщилъ Здравкову, че въ заговора щѣли да в311 участие: той (Джуджевъ), Бобековъ, Тома Георгиевъ и още двама души, които Джуджевъ възложилъ на Здравкова да намѣри; б) че по показанията на свидѣтеля Никола Митаковъ се подтвърждава, какво веднѫжъ Тома Георгиевъ запозналъ Джуджева съ Митакова и първия, като похвалилъ Митакова като патриотъ, загатналъ му за стъкмения заговоръ и слѣдъ като му се довѣрилъ, помолилъ го да се съгласи за скриванието на 10 пушки въ варницата си, която ималъ при с. Драгоманъ; още че въ заговора щѣли да участвуватъ и емигранти, които сѫ биле дошли въ София.

8. Че обвиняемия Иванъ Бобековъ, ако и да отказва категорически всички обвинения, които му се прѣписватъ отъ обвинителния актъ, признава, че когато билъ въ София, (прѣзъ 1890 г.), безъ да се познава съ П. Каравеловъ е ходилъ въ кѫщата му съ Тома Георгиевъ и се е разговарялъ по изборитѣ, като му е съобщилъ, че е невъзможно да се прѣкара кандидатурата му въ Панагюрище. Но отъ показанията на свидѣтелитѣ Атанасъ Здравковъ, Никола Стоименовъ и на обвиняемия Петко Каравеловъ се вижда: а) че обвиняемия Иванъ Бобековъ, прѣзъ Юлий мѣсецъ 1890 год., се е виждалъ въ Пазарджикъ съ свидѣтеля Здравкова и като му е раскрилъ за заговора, който се тъкмялъ противъ Негово Царско Височество и Министръ Стамболова, устроенъ по инициативата на Петка Каравелова и Д-ръ Моллова, прѣдложилъ му да вземе участие и да намѣри нѣкои надѣждни хора за дѣлото, при това Бобековъ открилъ на свидѣтеля Здравкова, че билъ въ София, и ходилъ въ кѫщата на Карагюлева, гдѣто е говорилъ по заговора и че заговора щѣлъ билъ да се испълни на Драгоманската желѣзно-пѫтна станция, гдѣто сѫ приготвени хора да нападнатъ на влака, който води Н. Ц. Височество, ще убиятъ свитата му и Него, и, ако има съпротивления, ще хърлятъ съ динамитъ трена; освѣнъ това, Бобековъ съобщилъ свидѣтелю

Здравкову, че когато стане врѣме, за да се испълни заговора, ще мине прѣзъ Пазарджикъ и ще заминатъ заедно съ Здравкова за София; а) свидѣтеля Никола Стоименовъ показва, какво да е чулъ отъ Здравкова, че Бобековъ му е говорилъ за съзаклятието противъ Н. Ц. Височество и било рѣшено да се убие м-ръ прѣдсѣдателя г. Стамболовъ; б) че обвиняемия *Петко Каравеловъ* отказва, че когато Ив. Бобековъ билъ у дома му, да е имало дума за компромисъ между Цанковисти и Каравелисти или да се е говорило за избори и че обвиняемия Каравеловъ никога не си е билъ поставилъ кандидатурата въ Панагюрска околия.

9. Че обвиняемия Тома Георгиевъ отказва всичкитѣ обвинения, които му се прѣписватъ въ обвинителния актъ, като признава само отъ прѣдварителнитѣ си показания, обстоятелствата: 1) запознаванието си съ Здравкова въ Панаховото кафене, въ присѫтствието на Никола Стоименовъ и Стояна Акрабова, житель отъ гр. Пазарджикъ, 2) ходението на свидѣтеля Здравковъ у дома му на 9-й Декемврий 1890 г., 3) исканието пари въ заемъ отъ Никола Митаковъ, но за свои частни нужди, 4) да е получавалъ политическата брошура на Ризова отъ Лепавцова, 5) да е водилъ обвиняемитѣ Стою Джуджевъ и Ив. Бобековъ въ дома на Петко Каравеловъ, 6) да се е срѣщналъ въ 1888 год. въ гр. Т.-Пазарджикъ съ обвиняемия Димитръ П. Стайковъ, но че билъ говорилъ съ него за изборитѣ на народнитѣ прѣдставители. Обаче отъ свидѣтелскитѣ и тия на обвиняемитѣ показания се утвърдява:

а) Отъ показанията на свидѣтеля Здравковъ, че слѣдъ като се е запозналъ съ обвиняемия Тома Георгиева въ Панаховото кафене, той го билъ поканилъ да иде дома му, за да поговорятъ подробно за съзаклятието; Тома Георгиевъ е говорилъ Здравкову, че тъкмѣли да убиятъ Н. Ц. Височество, но не успѣли, защото нѣмали за това рѣшителни хора, тъй като подкупенитѣ за тази цѣль хора не можали да извършатъ нищо, та за тази цѣль сѫ биле потрѣбни интелигентни хора, които да сѫ водими не отъ користни цѣли, а отъ идея, да извършатъ това патриотическо дѣло. При това обвиняемия Т. Георгиевъ му е съобщилъ плана за извършванието на съзаклятието, който се е състоялъ въ слѣдующето: да се убие м-ръ прѣдсѣдателя Стамболовъ, да се напишатъ заплашителни писма до Н. Ц. Височество, да напустне страната въ 24 часа, а тъй сѫщо и на всички влиятелни лица и министри, да не съставятъ правителство подъ страхъ на смърть и по тоя начинъ да се постигне помирението съ Руссия; въ случай, че този заговоръ не може да се испълни въ града, то да се опитатъ да извършатъ убийството на Драгоманската гара, когато пѫтува Н. Ц. Височество и го придружава министръ-прѣдсѣдателя Стамболовъ. Освѣнъ това свидѣтеля показва още, че за тази цѣль е имало съгласие между Цанковиститѣ и Каравелиститѣ, за която цѣль се водѣли прѣговори между шефоветѣ на тѣзи двѣ партии. За да убѣди Здравкова да приеме участие въ заговора, Тома Георгиевъ му е съобщилъ още, че на тѣхна страна имало 11 роти пѣхота, но имъ липсвало единъ висши офицеръ, когото прѣдполагали обаче скоро да намѣрятъ. При раздѣлата си съ Тома Георгиевъ, послѣдния му е казалъ, че за врѣмето, когато ще трѣбва да се испълни заговора ще му телеграфира условно: нему, Бобекову и Джуджеву.

б) Отъ показанията на свидѣтеля Никола *Стоименовъ,* че Т. Георгиевъ се е интересувалъ силно отъ личностьта на Здравкова и прѣзъ Септемврий 1890 година, когато Стоименовъ е билъ въ София, распитвалъ е за юначеството на Здравкова, а другъ пѫть, когато Стоименовъ и Здравковъ сѫ били въ Ст. София, пър ия е запозналъ въ Панаховото кафене Здравкова съ Георгиева и най-послѣ Никола Стоименовъ подтвърдява, че чулъ отъ Здравкова за всичко, което му е говорилъ и прѣдлагалъ Т. Георгиевъ.

в). Отъ показанията на свидѣтеля *Митаковъ* се вижда, че Т. Георгиевъ му е говорилъ, че се е тъкмяло заговоръ за убиванието на Негово Царско Височество и че това дѣло е трѣбвало да се поддържа и отъ като него патриотъ, за която цѣль го е молилъ да му даде 1000 лева въ заемъ.

г). Отъ показанията на обвиняемия Димитръ П. *Стайковъ* се подтвърдява, че прѣзъ 1888 година въ гр. Панагюрище Т. Георгиевъ му е съобщилъ, че се е тъкмяло убиванието на министритѣ, което щѣло да стане отъ приготвенитѣ за тази цѣль хора. които подъ прѣдлогъ, че ще подадѫтъ прошения на Министерския Съвѣтъ и по този начинъ, съ ками да избиятъ всичкитѣ Министри, освѣнъ това Т. Георгиевъ е прѣдалъ Стайкову да намѣри

3—4 надѣжни хора за сѫщата цѣль, като му телеграфира условно «коне има».

д). Отъ показанията на обвиняемия Спасъ *Лепавцовъ* се подтвърдява: 1) че Тома Георгиевъ му е казалъ, че лицата, които ще убиятъ Негово Царско Височество и министра Стамболова се криятъ въ фабриката на Карагюлева, 2) че когато Лепавцовъ се е скаралъ съ Наума *Тюфекчиева* за това, че прѣдалъ Илия *Георгову* оставения отъ Тюфекчиевъ запечатанъ пликъ, Тома Георгиевъ е отишълъ да ги мѣри и е прѣдлагалъ Лепавцову да не говори никому за заговора, за който е чулъ отъ обвиняемия Илия Георговъ, па даже ако би да го улови полицията и истезава; 3) че Тома Георгиевъ го е молилъ да му стане порѫчитель, за да вземе 1000 лева отъ Никола Митаковъ за едно патриотическо дѣло; 4) че далъ петь наполиона въ заемъ Т. Георгиеву, а този послѣдния ги далъ Науму Тюфекчиеву за откупуванието на два револвера отъ магазина на Кр. Пѣевъ, гдѣто Тюфекчиевъ ги билъ оставилъ за продань; 5) че прѣзъ Октомврий или Ноемврий м-цъ 1890 год. една вечеръ дошълъ въ дюкяна му Т. Георгиевъ и казалъ на находящия се тамъ Илия Георговъ, че човѣка билъ въ аптеката на Странски, слѣдъ което и двамата съ Ил. Георговъ излѣзли: едина по Цариградската улица, а другия по Войнишка улица; отъ послѣ узналъ, че този «човѣкъ» е г-нъ Стамболовъ; 6) че отношенията между Т. Георгиевъ, Наумъ Тюфекчиевъ и Илия Георговъ сѫ биле твърдѣ интимни; 7) че отъ Тюфекчиевъ и Т. Георгиевъ узналъ, че лицата, които биле приготвени да убиятъ м-ра Стамволова, биле скрити въ Бирхалето на нѣкой си Прейзеръ и се именуватъ Иванъ *Козаровъ* и нѣкой си Георги; 8) че пристигналитѣ на Н. Тюфекчиева адресъ револвери, Лепавцовъ слѣдъ като ги извадилъ отъ митницата, далъ ги Т. Георгиеву да ги отнесе Науму Тюфекчиеву.

10). Че обвиняемия Димитръ Попъ *Стайковъ* самопризнава: 1) да е посрѣдствувалъ за запознаванието на Джуджева съ Здравкова, обаче Джуджевъ му е казалъ, че Здравковъ билъ нуженъ за нѣкои важни работи; 2) че Т. Георгиевъ прѣзъ 1888 год. му е възлагалъ да дири хора за убиванието на министритѣ и ако намѣри такива да му телеграфира условно, и 3) че тоя заговоръ се е правилъ съ цѣль да се постави на властъ *Каравеловата партия* и че Петко Каравеловъ е знаялъ за това.

11. Че обвиняемия Спасъ *Лепавцовъ* самопризнава всичкитѣ обвинения, които му се приписватъ по обвинителния актъ, а именно: 1) че му е било извѣстно отъ Т. Георгиевъ, Илия Георговъ, Н. Тюфекчиевъ за комплота, който се е тъкмялъ противъ живота на м-ра Стамболова и мѣркитѣ, които щѣли да бѫдѫтъ взети за промѣнението на сѫществующия държавенъ строй; 2) че му е било извѣстно, че между убийцитѣ сѫ биле и емигрантитѣ Иванъ Козаровъ и нѣкой си Георги, и че една часть отъ тѣхъ се крияли въ Бирхалето на Прейзера и фабриката на Карагюлева въ с. Петричь; 3) че е освобождавалъ отъ митницата револверитѣ на Тюфекчиева и му ги е прѣдавалъ чрѣзъ Т. Георгиевъ; 4) че Т. Георгиевъ, Илия Георговъ, Н. Тюфекчиевъ и Трайко Китанчевъ сѫ го заплашвали да не издаде заговора, ако би да го хване полицията; 5) че на два пѫти Н. Тюфекчиевъ, когато е минавалъ м-ръ президента по Войнишката улица, е пращалъ Лепавцова да иде въ Бирхалето на Прейзера и съобщи на укривающитѣ се емигранти за това, като имъ покаже единъ карандашъ, който му далъ Н. Тюфекчиевъ; 6) че веднѫжъ прѣзъ Ноемврий мѣсецъ 1890 год., когато м-ръ Стамболовъ е билъ на расходка кѫдѣ кавалерийскитѣ казарми, Илия Георговъ е прѣдалъ Лепавцову своето съжаление, че Тюфекчиевъ бездѣйствувалъ и испусналъ добрия случай, за да се убие Стамболовъ; 7) че Илия Георговъ и Наумъ Тюфекчиевъ сѫ водили прѣписка съ Ризова въ Бѣлградъ; 8) че прѣзъ Ноемврий мѣсецъ 1890 г. Илия Георговъ и Наумъ Тюфекчиевъ казали Лепавцову да слѣди, кога излизалъ и влизалъ м-ръ президента отъ двореца и да имъ съобщава за това; 9) че чулъ отъ Кушлева, че билъ упълномощенъ да храни скрититѣ въ Бирхалето емигранти, а Карагюлевъ е хранилъ тия, които сѫ се крияли въ фабриката му въ с. Петричь; 10) че въ Януарий мѣсецъ 1891 год. Илия Георговъ съвѣтвалъ Наума Тюфекчиева да избѣга, понеже го диряла полицията вече; 11) че му сѫ биле довѣрявани отъ Наума Тюфекчиева и Илия Георгова да пази и прѣдаде на пощата заплашителни писма, които трѣбвало да се распратятъ слѣдъ извършвание на убийството; 12) че като открилъ писмото адресирано до Негово Царско Височество, въ което му се съобщавало, че ако не напустне страната, то ще го постигне участьта на министра му, забѣлѣжилъ единъ печатъ, който, до колкото помни,

ималъ слѣдующия надписъ: «Български Централенъ Революционенъ Комитетъ», а въ срѣдата левъ; 13) че този печатъ прилича на отпечатака, който се намира въ тефтерчето на обвиняемия Георги Великовъ; 14) че веднѫжъ прѣзъ Февруарий 1891 год., когато билъ въ кѫщата на П. Каравелова, той го е билъ питалъ, какво е станало съ убийството на Стамболова и Тюфекчиевитѣ хора и да ли това не е било бошъ лафъ и че подобно распитвание Каравеловъ му е правилъ и другъ пѫтъ; 15) че Каравеловъ въ затвора, когато сѫ биле въ прѣдварителенъ арестъ, го е наговорилъ да се откаже отъ показанията си срѣщу него и Трайко Китанчева; 16) че Китанчевъ, когато е заминавалъ за Търново прѣзъ Януарий или Февруарий 1891 г., напомнилъ му е да мълчи и да не открива за заговора: 17) че обвиняемия С. Лепавцовъ съзнава да е станалъ орѫдие на заговорящитѣ, но не е исказалъ отъ страхъ и отъ влиянието на по-старшитѣ си отъ него приятели и 18) че прѣзъ Ноемврий или Декемврий мѣсецъ 1890 год. Тома Георгиевъ го е молилъ да му стане порѫчитель прѣдъ Никола Митаковъ за 1000 лева, които щѣли биле да се употрѣбятъ за съдържанието на приготвенитѣ хора за убийството на министръ Стамболова и че далъ Т. Георгиеву петъ наполеона, които той взелъ отъ г. Куманова, съ които Наумъ Тюфекчиевъ купилъ два револвера отъ магазина на Кр. Пѣевъ.

12). Че обвиняемия *П. Каравеловъ*, ако и да отказва всички обвинения, които му се приписватъ по обвинителния актъ, обаче отъ показанията на свидѣтелитѣ: Здравкова, Стоименова, Митакова, и обвиняемитѣ: Лепавцовъ, Димитръ П. Стайковъ, Бобековъ и Джуджевъ се вижда: а) че той (Каравеловъ) е знаялъ и се е интересувалъ за хода на съзаклятието противъ живота на Н. Ц. Височество и министра Стамболова; б) че е ималъ съобщение съ съучастницитѣ на съзаклятието: Тома Георгиевъ, Бобековъ, Джуджевъ и Лепавцова и в) че обвиняемия не отказва да е приемалъ у себе си дома съвършенно непознатитѣ нему обвиняеми Бобековъ и Джуджевъ.

13). Че обвиняемия Трайко *Китанчевъ*, ако и да не призна обвиненията, които му се приписватъ по обвинителния актъ но не отказва да се е виждалъ съ Лепавцова при заминуванието за гр. Търново въ началото на 1891 год. При това свиждание обвиняемия Лепавцовъ твърди, че Т. Китанчевъ го прѣдупрѣдилъ адне съобщава нищо за заговора, ако бѫде заловенъ и распитванъ отъ полицията. Освѣнъ указаното, Т. Китанчевъ не отказва, че е билъ въ близски и тѣсни сношения съ Наума Тюфекчиева и Лепавцова.

14). Че обвиняемия Александръ *Карагюлевъ* отказва всички обвинения, които му се приписватъ по обвинителния актъ, обаче отъ показанията на свидѣтелитѣ: Антонъ Петрова, Денко Илиева, Клия Карагюлева, Д. Карагюлева, Апостолъ Иванова и Стефанъ Николова и обвиняемия Лепавцова, се отвърдява: а) По показанията на Антонъ Тодорова: че Карагюлевъ, като е оплаквалъ положението на България, слѣдъ убийството на майора Паница, исказвалъ е желание за подобрѣние съ Руссия, че за Паница трѣбвало да се отмъсти, като се убие министръ Стамболовъ, че ако се намѣри такъвъ човѣкъ, щѣли да му се заплатятъ 2000 лири; че въ квартирата му въ Петричь е идвалъ често Наумъ Тюфекчиевъ; че веднажъ заедно съ Карагюлева, като срѣщнали по Ломското шоссе министра Стамболова, Карагюлевъ е съжалявалъ, че нѣмалъ въ него врѣме възможностъ да убие г. Стамболова, че въ фабриката на Карагюлева въ края на 1890 год. е идвало нѣкое непознато лице въ шопски дрѣхи, което лице Ал. Карагюлевъ нарѣкалъ, че е майсторъ за правение ледникъ при фабриката, докаралъ го въ града и обратно въ с. Петричь; че това сѫщото непознато лице Ал. Карагюлевъ отправилъ съ своя конь и чизми до дѣдо Тончевия ханъ въ Драгоманското дефиле, и че за да върне коньтъ и чизмитѣ назадъ, заедно съ непознатото лице е ходилъ слугата Денко Илиевъ; че А. Петровъ виждалъ у Карагюлева единъ револверъ, който приличалъ на тия, които сѫ намѣрени въ градината послѣ убийството на министръ Бѣлчева, съ сидефена дръжка и най-послѣ свидѣтеля А. Петровъ познава отъ имѣющитѣ се въ дѣлото фотографически карточки на Ивана Козарева, че непознатото лице, което е идвало на фабриката въ Петричь, е сѫщото; б) по показанията на Д. Карагюлевъ и Клия Карагюлева, че у тѣхъ дѣйствително е идвало нѣкое непознато лице къмъ края на 1890 год., проживѣло нѣколко дена и отъ послѣ А. Карагюлевъ го е пратилъ съ коня си и слугата си на с. Сливница, че у дома е имъ имало събрание отъ нѣколко души и се е прѣдлагало 1000 лири на Г. Кузманова за убийството на министръ Стамболова; че непознатото лице Алек. Карагюлевъ заедно съ брата си Д. Карагюлевъ и Г. Кузманова късно една нощь съ колата на А. Карагюлева довѣли въ града и изъ пѫтя А. Карагюлевъ по албански говорилъ на Г. Кузманова да намѣри квартира за това лице. Въ града А. Карагюлевъ и непознатото лице останали въ квартирата на Карагюлева, а Кузмановъ и Д. Карагюлевъ заминали за ханътъ да оставятъ файтона; че А. Карагюлевъ е ималъ револверъ съ сидефена дръжка, като тия, които сѫ при дѣлото; че непознатото лице, което А. Карагюлевъ нарѣкълъ майсторъ за правение ледника му, прилича по имѣющитѣ се при дѣлото фотографически карточки на Ивана Козарова и че братя Тюфекчиеви сѫ идвали нѣколко пѫти на фабриката; в) отъ показанията на Денко Илиева: че веднѫжъ господаря му А. Карагюлевъ, къмъ края на 1890 г., го е пращалъ да съпровождава съ коня до Драгоманското ханче едно непознато лице и че Денко Илиевъ като повърналъ коня, непознатото лице му дало едни чизми, да повърне на господаря си. При това свидѣтеля добавя, че коня го е осѣдлалъ А. Карагюлевъ; г) отъ показанията на Апостолъ Ивановъ: че около 20 Септемврий 1890 год., чувалъ отъ г-жа Клия Карагюлева, че мѫжа ѝ билъ въ заговоръ; чулъ отъ Г. Кузмановъ да се хвали, че му давали 2000 лири, ако убие министръ Стамболова; че често сѫ идвали въ Петричь братя Тюфекчиеви, че е идвало въ фабриката едно непознато лице, което А. Карагюлевъ наричалъ майсторъ и че А. Карагюлевъ ималъ револверъ, който е билъ съ седефена дръжка, като тия, които сѫ при дѣлото; д) отъ показанията на Стеф. Николовъ: че прѣзъ есеньта 1890 год. прѣзъ нощьта въ 3 часа е докаралъ въ с. Петричь едно непознато лице, което се качило на файтона отъ градската градина — гдѣто файтона билъ докаранъ отъ хана отъ друго едно непознато лице, което испратило до Алексадровския площадъ, първото заминало за Петричь нощѣ и че съ сѫщия файтонъ зараньта сѫ дошле въ града А. Карагюлевъ съ жена си; е) отъ показанията на С. Лепавцова, да е чулъ отъ Тома Георгиева, че отъ дошлитѣ отъ Сърбия емигранти за убиванието на министра-прѣдсѣдателя, нѣкои си сѫ живѣли въ града, за прѣхраната на които се грижилъ Кушлевъ, а други сѫ се крияли въ фабриката на Алекс. Карагюлева въ с. Петричь, за които се грижилъ самъ А. Карагюлевъ, и че обвиняемия Илия Георговъ се е интересувалъ за освобождението отъ подъ прѣдварителния арестъ А. Карагюлева, като се е боялъ последния да не издаде нѣщо по заговора. Това е било прѣзъ Януарий мѣсецъ 1891 год., когато А. Карагюлевъ е билъ първъ пѫть арестованъ.

15. Че обвиняемия Георги *Великовъ*, ако и да се не признава за виновенъ по обвиненията, които въ обвинителния актъ му се приписватъ, обаче признава: а) че прѣзъ 1890 год. отъ Мартъ м-цъ и до Мартъ 20-й 1891 год. е билъ въ Нишъ, гдѣто сѫ биле и емигрантитѣ: Иванъ Козаровъ, Вълко Нейчовъ, С. Таневъ, Калчевъ, Цвѣтко Радковъ, К. Маджунковъ и Стояновъ и е тъкмилъ, заедно съ тѣхъ, да минатъ въ България прѣзъ Юлий или Августъ 1890 год., съ цѣль да агитирали по производящитѣ се въ Августъ м-цъ избори за народни прѣдставители; б) че въ битностьта имъ въ Нишъ за поддържанието имъ сѫ получавали *пари отъ русското въ Бѣлградъ консулство,* часть отъ които Георги Великовъ харчилъ по надобноститѣ на емигрантитѣ, а именно: за храна, облѣкло, пощенски разноски, *подкупуванıе сърбски чиновници,* орѫжия, царвули, кръстове, ремъци, пѫтни пари и др. в) признава, че имѣющето се къмъ дѣлото тефтерче и въ него бѣлѣжкитѣ по издържанието на емигрантитѣ да сѫ негови, и че снимката отъ печата, който се намѣрва въ тевтерчето «Комитетъ на Свободна България» и по срѣдата левъ, да е печата на дружината, съ който щѣли да си служатъ въ корреспонденциитѣ по агитациитѣ имъ въ изборитѣ, когато минатъ въ България.

16. Че свидѣтеля Ернестъ Прейзеръ подтвърдява, че Тюфекчиевъ билъ наелъ у него стая да живѣятъ нѣкои ученици, че въ наетата стая живѣяли двѣ непознати нему лица и че Димитръ Тюфекчиевъ (който е умрѣлъ) — когото той на очната ставка позналъ — е идвалъ често да прислужва на живущитѣ тамъ двѣ лица.

17. Че свидѣтеля стражаръ Спасъ Антоновъ подтвърдява, че на 15 Мартъ 1891 г. като слѣдвалъ министритѣ: г-да Стамболова и Бѣлчева, по Войнишката улица, къмъ края на градската градина, близо до дома на общинското градско управление, четири непознати нему лица ги настигнали и като се подравнили съ г-да министритѣ дали два вистрѣла, отъ които министра Бѣлчевъ е падналъ убитъ и до гдѣто той — свидѣтеля — успѣе да довтаса на помощь, убийцитѣ се разбѣгали и нито

единъ отъ тѣхъ не е билъ хванатъ или ударенъ, макаръ да ги е гонилъ и стрѣлялъ слѣдъ тѣхъ.

18. Че отъ показанията на експертитѣ — капитана Толчева и техника Попова се установява, че съ намѣренитѣ въ градската градина три револвера: два съ седефени дръжки подъ №№ 4 и 8 система «хамерлесъ» и единъ другъ подъ № 6814 система «смитъ и вессона», може да се нанесе убийство.

19. Че отъ медицинския актъ приложенъ къмъ дѣлото се установява, че смъртьта на министра Бѣлчева е причинена отъ револвери, система «смитъ и вессона», съ които сѫ нанесени двѣтѣ рани.

20. Че на сѫдебното дирение, както и отъ свидѣтелскитѣ показания, не можаха да се подтвърдятъ обвиненията противъ подсѫдимитѣ: Григоръ Карагюлева, Петръ Македонский, Димитръ Моллова, Димитръ Карастоянова, Димитръ Ножарова.

21. Че отъ прѣдставенитѣ при сѫдебното дирение документи отъ Радуевацката община (Сърбия), писани отъ обвиняемия Петра Милкова на 15 и 16-й Мартъ 1891 год., които документи сравнени отъ експерта Д-ра Цонева на сѫдебното дирение съ почерка на самия обвиняемъ, се констатира, че Петръ Милковъ въ деня, когато е убитъ министра Бѣлчевъ, се е намѣрвалъ дѣйствително въ село Радуевацъ, гдѣто се е намѣрвалъ на служба, общински писаръ, а слѣдователно приписваемото се нему по обвинителния актъ обвинение не може да се поддържи.

22. Че приложенитѣ къмъ дѣлото вещественнни доказателства, а именно: 1) Дневника на обвиняемий Свѣтославъ Миларовъ, неговъ револверъ подъ № 22113 и разни писма, намѣрени у Миларова, Георги Василиева, Стоя Джуджева, Тома Георгиевъ — пришити въ папка XI — обвиняемитѣ признаватъ, да сѫ намѣрени у тѣхъ при обиска на прѣдварителното дирение.

На основание всичко и съгласно статия 722 отъ Военно-Сѫдебний законъ, сѫда:

ПРИЗНА

1. Свѣтославъ *Миларовъ* виновенъ:

а) Че прѣзъ 1889 година въ битностьта му емигрантинъ въ Руссия да е влизалъ въ спорозумѣния и сплетни съ неприятелски настроеното къмъ България Русско правителство, като е улеснявалъ неприятелскитѣ му постѫпки спрямо отечеството ни, при обстоятелства увеличающи вината му; б) че по прѣдварително съставено съзаклятие въ 1889 год., е извършилъ приготовителни дѣйствия, съ цѣль за лишавание отъ живота Негово Царско Височество Господаря, но не испълнено по причини независящи отъ него, при обстоятелства увеличающи вината му.

2. Константинъ *Поповъ* виновенъ:

а) Че прѣзъ 1889 год. въ битностьта му емигрантинъ въ Руссия, влизалъ въ споразумѣния и сплетни съ неприятелски настроеното къмъ България Русско правителство, като е улеснявалъ неприятелскитѣ му постѫпки спрямо отечеството ни; б) че по прѣдварително съставено съзаклятие въ 1889 год. извършилъ приготовителни дѣйствия, съ цѣль за лишавание отъ живота Негово Царско Височество Господаря, но не испълнено по причини независящи отъ него, при обстоятелствата увеличающи вината му; в) че е взималъ участие като подбудитель въ четата на убития русски капитанъ Набоковъ, която чета прѣзъ 1887 год. е навлѣзла въ България, изъ задъ граница, съ цѣль да подбуди населението на Княжеството къмъ възстание противъ законно установенитѣ власти, да въорѫжи населението на междуособна война и се е сражавалъ съ испратенитѣ срѣщу нея правителственна войска, при обстоятелства увеличающи вината му.

3. Георги *Василевъ* виновенъ:

а) Въ това, че по прѣдварително съставено съзаклятие въ 1889 год., е извършилъ приготовителни дѣйствия, съ цѣль за лишавание отъ живота Негово Царско Височество Господаря, но не испълнено по причини не зависящи отъ него.

4. Тома *Георгиевъ* виновенъ:

а) Въ това, че е съставлявалъ съзаклятие, съ цѣль да се прѣдизвика промѣнение на сѫществующия държавенъ строй, което съзаклятие е получило едно начало на извършвание съ покушението на живота на г-на министра прѣдсѣдателя Стамболова и убийството, вмѣсто него, г-на министра на финанситѣ Хр. Бѣлчева.

5-о Александръ *Карагюлевъ* виновенъ:

а) Въ това, че е съставлявалъ съзаклятие, съ цѣль да се прѣдизвика промѣнение на сѫществующия държавенъ строй, което съзаклятие е получило едно начало на извършвание съ покушението на живота на г на министра прѣдсѣдателя Стамболова и убийството, вмѣсто него, г-на министра на финанситѣ Хр. Бѣлчева.

6-о Стоя *Джуджевъ* виновенъ:

а) Въ съставяние комплотъ за измѣнение на сѫществующия държавенъ строй и прѣдприемание срѣдства за извършванието му.

7-о Иванъ *Бобековъ* виновенъ:

а) Въ съставяние комплотъ за измѣнение на сѫществующия държавенъ строй и прѣдприемание срѣдства за извършванието му.

8-о Петко *Каравеловъ* виновенъ:

а) За съучастие въ комплотъ за измѣнение на сѫществующия държавенъ строй.

9-о Трайко *Китанчевъ* виновенъ:

За съучастие въ комплотъ за измѣнение на сѫществующия държавенъ строй.

10-о Димитръ П. *Стайковъ* виновенъ:

Въ това, че е направилъ прѣдложение за образувание на едно споразумѣние за съставянието на комплота, който е ималъ за цѣль измѣнението на сѫществующия държавенъ строй.

11-о Георгя *Великовъ* виновенъ:

Въ съставяние комплотъ за измѣнение сѫществующия държавенъ строй и прѣдприемание срѣдства за извършванието му, при обстоятелства увеличающи вината му.

12-о Спасъ *Лепавцовъ* виновенъ:

Въ съучастничество въ съзаклятие, съ цѣль да се прѣдизвика промѣнение на сѫществующия държавенъ строй, което съзаклятие е получило едно начало на извършвание съ покушението върху живота на г-на министра прѣдсѣдателя Стамболова и убийството вмѣсто него, на г-на министра на финанситѣ Хр. Бѣлчева, при обстоятелства умаляющи вината му.

13-о Григора *Карагюлевъ*, Петра *Македонский*, Димитра *Ножаровъ*, Димитра *Карастояновъ*, Димитра *Молловъ* и Петра *Милковъ* призна за не виновни.

То, на основание горѣизложеното сѫда

ПРИСѪДИ:

1-о Свѣтославъ *Миларовъ*, българинъ православенъ, не жененъ, 42 годишна възрастъ, житель Карнобатский, билъ подъ слѣдствие по политически прѣслѫпления, на основание ст. 49 отъ Отоманский Наказателенъ Кодиксъ и ст. ст. 2 и 3 отъ Закона за прѣстѫпнитѣ дѣяния срѣщо Особата на Н. Ц. Височество и ст. ст. 18, 88 и 101 отъ Военно Наказателния Законъ, да се накаже *на смъртъ чрѣзъ обѣсвание.*

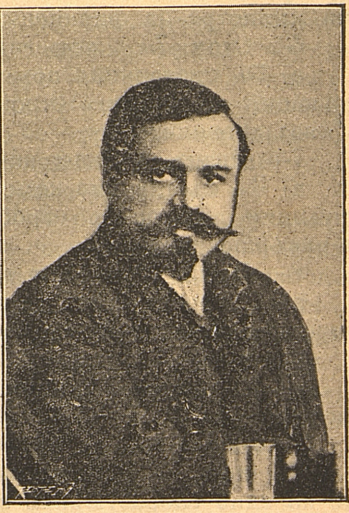

Св. Миларовъ

2-о Костантинъ *Поповъ*, българинъ, православенъ, женenъ, 25 годишенъ, отъ г. Айтосъ, подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, на основание ст. ст. 49 и 57 отъ Отоманский Наказателенъ Кодиксъ и ст. ст. 2 и 3 отъ Закона за прѣстѫпнитѣ дѣяния срѣщо Особата на Н. Ц. Височество и ст. ст. 18, 88 и 101 отъ Военно Наказателния Законъ, да се накаже *на смъртъ чрѣзъ обѣсвание.*

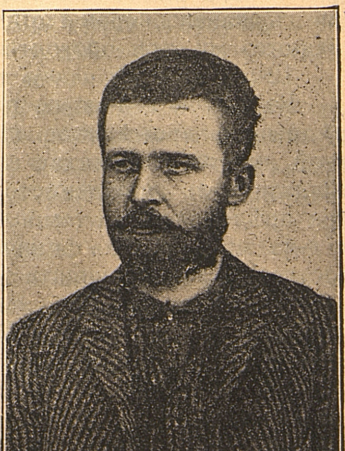

К. Поповъ

3-о Георги *Василевъ*, българинъ, православенъ, не жененъ, 32 годишенъ, отъ г. Сливенъ, запасенъ поручикъ, подъ сѫдъ и слѣдствие не е билъ; на основание ст. ст. 2 и 3 отъ Закона за прѣстѫпнитѣ дѣяния противъ Особата на Н. Ц. Височество, да се накаже на *деветъ години затворъ въ окови,* съ послѣдствията прѣдвидени въ ст. 21 отъ В. Н. Законъ.

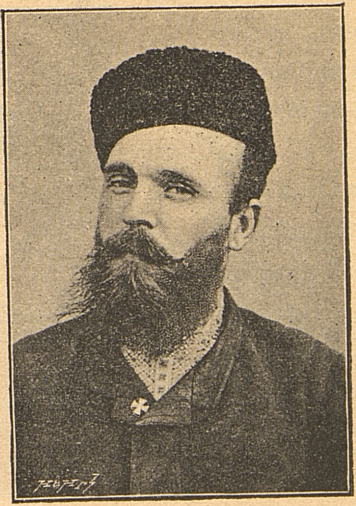

Г. Василевъ

Д. СТАМЕНОВЪ

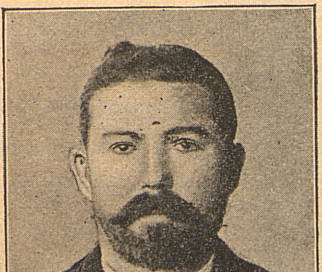

Т. Георгиевъ

4-о Тома *Георгиевъ*, българинъ, православенъ, жененъ, 34 годишенъ, отъ г. Панагюрище, подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, на основание ст. ст. 58 и 56 отъ Отоманский Наказателенъ Законъ, да се накаже *съ смърть чрѣзъ обѣсване.*

5-о Александъ *Карагюлевъ*, българинъ, православенъ, мъ, 34 годишенъ, отъ гр. Охридъ, житель Софийски, подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, на основание ст. ст. 58 и 56 отъ Отоман. Наказателенъ Законъ, да се накаже съ *смъртъ чрѣзъ обѣсвание*.

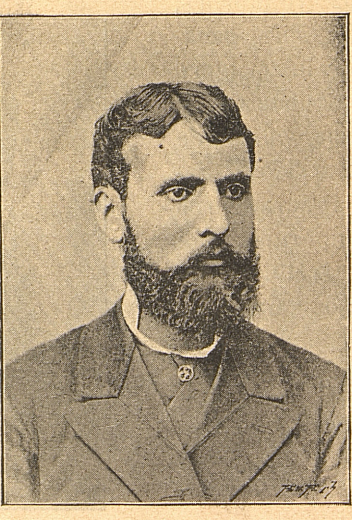

А. Карагюлевъ

6-о Стою *Джуджевъ*, българинъ, православенъ, не мъ, 28 годишенъ, отъ г. Панагюрище, подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, на основание ст. 58, алинея първа, отъ Отоманский Наказателенъ Законъ, да се накаже съ *вѣчно заточение*; но на основание кассационнитѣ рѣшения на Главния Воененъ Кассационенъ Сѫдъ, това му наказание да се замѣни съ *деветъ годишенъ обикновенъ тъмниченъ затворъ*.

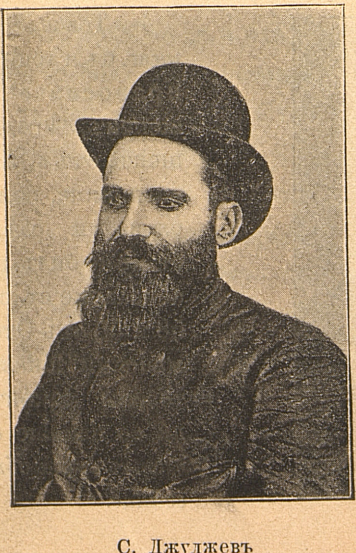

С. Джуджевъ

7-о Иванъ *Бобековъ,* българинъ, православенъ, жененъ, 32 годишенъ, отъ гр. Панагюрище, подъ сѫдъ и слѣдствие билъ, запасенъ поручикъ, на основание ст. 58, алинея първа, отъ Отоманский Наказателенъ Законъ, да се накаже съ *вѣчно заточение*, но на основание кассационнитѣ рѣшения на Главния Воененъ Кассационенъ Сѫдъ, това му наказание да се замѣни съ *деветъ годишенъ обикновенъ тъмниченъ затворъ* съ послѣдствията.

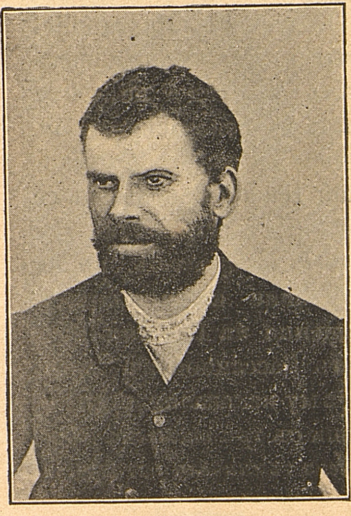

И. Бобековъ

8-о Петко *Каравеловъ*, българинъ, православенъ, жененъ, 47 годишенъ, Софийский жителъ, подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, на основание ст. 58, алинея втора, отъ Отоман. Наказ. Законъ, да се накаже съ поставяние *петъ години въ крѣпость,* но на основание кассационнитѣ рѣшения на Главния Воененъ Кассационенъ Сѫдъ, това му наказание да се замѣни съ *петъ годишенъ обикновенъ тъмниченъ затворъ*.

П. Каравеловъ

9-о Трайко *Китанчевъ*, българинъ, правослаенъ, не женъ, 35 годишенъ, отъ с. Подточени, Македония, житель Търновский, подъ сѫдъ и слѣдствие не е билъ, на основание ст. 58, алинея втора, отъ Отоманский Наказ. Законъ, да се накаже съ поставяние *три години въ крѣпостъ,* но на основание кассационнитѣ рѣшения на Главния Военънъ Кассационенъ Сѫдъ, това му наказание да се замѣни съ *три годишенъ обикновенъ тъмниченъ затворъ*.

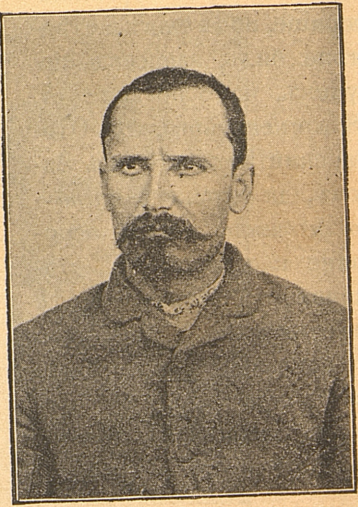

Т. Китанчевъ

10-о Димитръ Попъ *Стайковъ*, българинъ, православенъ жененъ, 36 годишенъ, отъ село Стрѣлча, Панагюрска околия, подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, на основание ст. 58, алинея трета, отъ Отоман. Н. Законъ, и ст. 90 отъ Воен. Нак. Законъ, да се накаже на *една година и четири мѣсеца, обикновенъ тъмниченъ затворъ*.

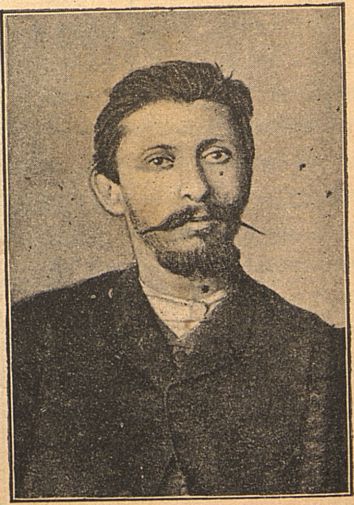

Д. П. Стайковъ

11-о Георги *Великовъ*, българинъ, православенъ, жененъ 34 годишенъ, отъ гр. Браила, житель Тетевенский, подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, на основание ст. 58, алинея, първа отъ Отом. Наказ. Законъ, и ст. 88 отъ В. Н. Законъ, да се накаже съ вѣчно заточение, но на основание Кассационнитѣ Рѣшения на Главния Кассационенъ Воененъ Сѫдъ, това му наказание да се замени съ *петнадесетъ годишенъ тъмниченъ затворъ*.

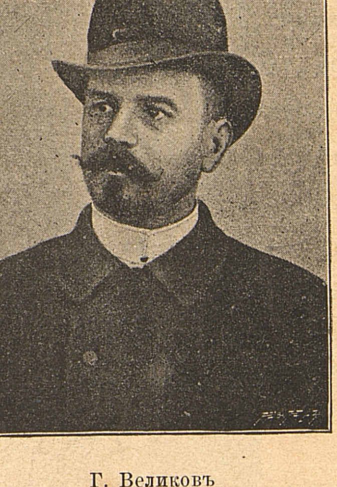

Г. Великовъ

12-о Спасъ *Лепавцовъ*, българинъ, православенъ, не жененъ, 21 годишенъ, отъ гр. Прилѣпъ, Македония, житель Софийский, подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, на основание ст. ст. 58 и 56 отъ Отом. Н. Законъ, да се накаже съ смърть, но на основание ст. 40 отъ сѫщия Законъ и ст. 90 отъ Воен. Н. Законъ. това наказание да се замѣни съ *петъ годишенъ тъмниченъ затворъ*.

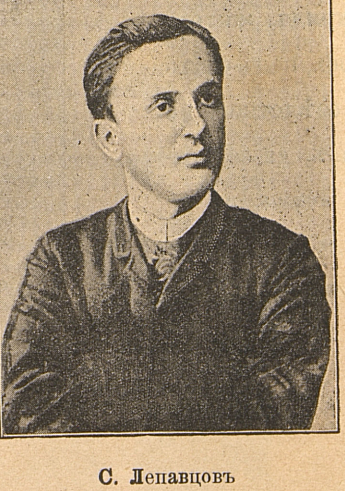

С. Лепавцовъ

13 о Григоръ *Карагюлевъ*, българинъ, православенъ, не жененъ, 25 годишенъ, отъ гр. Охридъ, житель Соф., подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, да се счита *оправданъ по сѫдъ по не доказанность.*

Г. Карагюлевъ

14-о Петръ *Македонский*, българинъ, православенъ, жененъ, 35 годишенъ, отъ г. Охридъ, житель Соф., подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, да се счита *оправданъ по сѫдъ по не доказанность.*

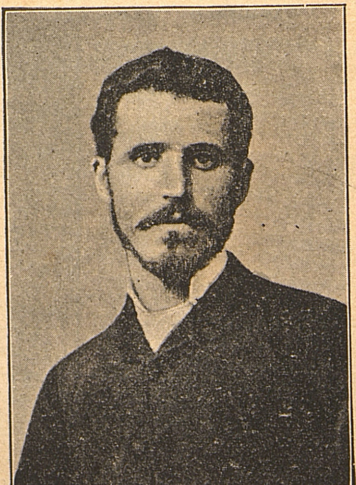

П. Македонский

15 о Димитръ *Ножаровъ*, българинъ, православенъ, жененъ, 50 годишенъ, отъ г. Неврокопъ, житель Соф., подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, да се счита *оправданъ по сѫдъ по не доказанностъ*.

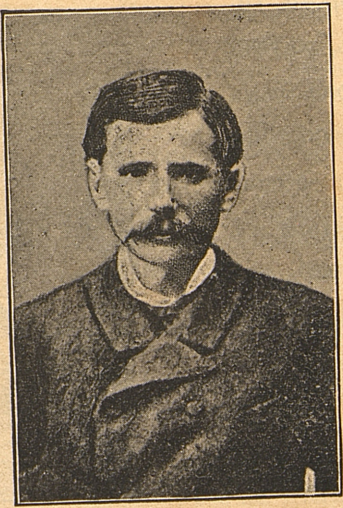

Д. Ножаровъ

16-о Димитръ *Карастояновъ*, българинъ, православенъ, не жененъ, 33 годишенъ, житель Соф., подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, да се счита *оправданъ по сѫдъ по не доказанностъ*.

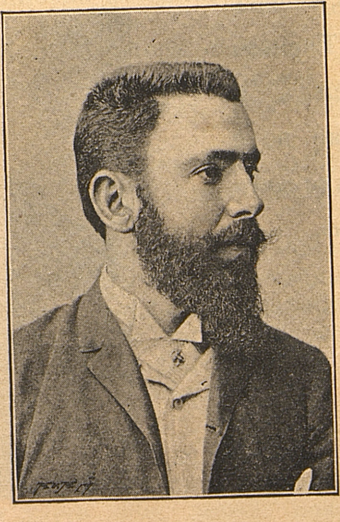

Д. Карастояновъ

17-о Димитръ *Молловъ*, българинъ, православенъ, женень, 48 годишенъ, житель Соф., подъ сѫдъ и слѣдствие не билъ, да се счита *оправданъ по сѫдъ по не доказанность*.

Д. Молловъ

18-о Петръ *Милковъ*, българинъ, православенъ, 34 годишенъ, женень отъ гр. Търново подъ сѫдъ и слѣдствие не е билъ, да се *счита оправданъ*.

П. Милковъ

Прѣдварителния затворъ на осѫденитѣ: Георги Василиевъ, Стою Джуджевъ, Иванъ Бобековъ, Петко Каравеловъ, Трайко Китанчевъ, Димитръ Попъ Стайковъ, Георги Великовъ и Спасъ Лепавцовъ да имъ се зачита.

Всичкитѣ вещественни доказателства по това дѣло да се конфискуватъ за въ полза на хазната.

Сѫдебнитѣ разноски по това дѣло, на основание 929 статия отъ Военно Сѫдебния Законъ. да се заплатятъ солидарно отъ всичкитѣ осѫдени.

На първообразното подписали: Прѣдсѣдатель на сѫда: подполковникъ Андрѣевъ, членове: подполковницитѣ — Кутинчевъ и Галунски, майоритѣ — Драгановъ и Фичевъ.

Приподписалъ Дѣлопроизводитель — поручикъ Желѣзовъ.

Тая присѫда, съгласно ст. 1009 отъ В. Сѫдебния законъ,въ свършена форма се прочете на осѫденитѣ днесь, на 9-й Юлий 1891 г., 6½ часа подиръ обѣдъ, отъ члена на сѫда майоръ Фичевъ, въ присѫтствието на Полевия Воененъ прокуроръ — майоръ Стайковъ и на дѣлопроизводителя — поручикъ Желѣзовъ; при това още на осѫденитѣ се заявява, че законътъ (ст. 1012 отъ Военния Законъ) имъ дава право да подадѫтъ въ продължение на 24 часа отъ сега кассационно заявление противъ присѫдата, ако не сѫ доволни отъ нея.

(Подп.) Членъ на сѫда — майоръ Фичевъ.

Съ първообразно вѣрно: Дѣлопроизводитель,
Поручикъ Желѣзовъ.

Присѫдата е утвърдена отъ Княжеския Намѣстникъ Министра-Прѣдсѣдателя Господина Стамболова, на 14-й Юлий 1892 год. въ Бургазъ.

Въ отношение осѫденитѣ на смърть, а именно: Свѣтославъ Миларовъ, Константинъ Поповъ, Александръ Карагюлевъ и Тома Георгиевъ, присѫдата е испълнена на 15-й Юлий 1892 год., въ който день часътъ на петь сутриньта въ Оградата на Софийския Окр. Затворъ «Черната Джамия» сѫ екзекутирани (обѣсени).

Освѣнъ лицата, които сѫ сѫдени отъ Врѣменния полевой сѫдъ, по сѫщото дѣло е имало привлѣчени въ качество на обвиняеми и други лица, между които сѫ и Димитръ Ризовъ, Ставри Кръстевъ, Иванъ Козаровъ, К. Кушлевъ и Наумъ Тюфекчиевъ. Фотографиитѣ на тѣзи последнитѣ сѫ напечатани по долѣ.

И. Козаровъ

Н. Тюфекчиевъ

Ставри (Кръстю) Петковъ

Д. Ризовъ

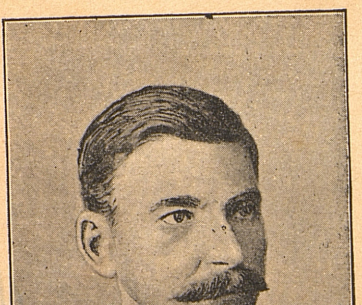

К. Кушлевъ

Д. СТАМЕНОВЪ